

รายงานสัมมนาทางวิชาการ

เรื่อง

ปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา :
โควตาหรือการสอบรวม

วันพฤหัสบดีที่ 15 มิถุนายน 2543
โรงแรมปรีnceพาเลซ กรุงเทพมหานคร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรื

378.05	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ส 691 ร	รายงานการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง ปฏิรูปวิธีการรับ นักศึกษา : โควตาหรือสอบรวม สำนักงานโครงการปฏิรูปอุดมศึกษา สกศ. 2543. 106 หน้า ISBN 974-241-166-2 1. การศึกษาชั้นอุดมศึกษา - วิธีการรับนักศึกษา - สัมมนา 2. ชื่อเรื่อง

**รายงานการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง ปฏิรูปการรับนักศึกษาระดับ
อุดมศึกษา : โควตาหรือสอบรวม**

โดย สำนักงานโครงการปฏิรูปการศึกษา

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 44/2544

พิมพ์ครั้งที่ 1 ธันวาคม 2543

จำนวนพิมพ์ 1,000 เล่ม

จัดพิมพ์เผยแพร่ สำนักงานโครงการปฏิรูปอุดมศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ 10300
โทร. 668-7123 ต่อ 2515

Web Site : [http : /WWW.onec.go.th](http://WWW.onec.go.th)

สำนักพิมพ์ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
ที่อยู่ 216-220 ถนนบำรุงเมือง แขวงสำราญราษฎร์
เขตพระนคร กทม. 10200
โทรศัพท์ 222-2788, 222-4772

คำนำ

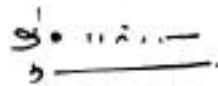
การขยายตัวของปริมาณนักศึกษาและความต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาที่เพิ่มขึ้นทั่วโลกกว่า 6 เท่าในรอบ 3 ทศวรรษ เป็นแรงผลักดันสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้หลายประเทศต้องปฏิรูปอุดมศึกษา โดยเฉพาะการปฏิรูประบบ วิธีการ และหลักเกณฑ์ในการรับนักศึกษา เพื่อหาแนวทางในการสร้างความเสมอภาคและกระจายโอกาสแก่ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอย่างทั่วถึง สำหรับประเทศไทย ผลจากนโยบายขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศและการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้รัฐขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ทำให้จำนวนผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้จำนวนผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

จากสภาพดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการทบทวนและหาแนวทางปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษา เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาให้บริการอุดมศึกษาอย่างกว้างขวาง ทั่วถึง และเป็นธรรม ตลอดจนกระจายโอกาสทางการศึกษาไปถึงกลุ่มประชากรที่ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าว โดยได้ระบุไว้ในมาตรา 26 ว่าให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานนโยบายและวางแผนการศึกษาของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้ขอให้รองศาสตราจารย์ ดร.ไทย ทิพย์สุวรรณกุล

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ทำการศึกษาวิจัย เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของการรับนักศึกษาระหว่างวิธีการให้โควตา และการสอบคัดเลือก โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับการกระจายโอกาสทางการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อัตราการสำเร็จการศึกษา และอัตราการตกออก ทั้งนี้เพื่อใช้ประกอบการจัดทำข้อเสนอนโยบาย การรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อไป ซึ่งเมื่อดำเนินการวิจัยแล้วเสร็จ สำนักงานฯ ได้จัดสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 15 มิถุนายน 2543 ณ โรงแรมปรีณัฐพาเลซ กรุงเทพมหานคร ผู้ร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ผู้บริหาร คณาจารย์ ศิษย์เก่า ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ผู้ปกครอง นิสิต นักศึกษา และสื่อมวลชน จำนวนประมาณ 240 คน ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายงานผลการ วิจัยและแนวทางการรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างหลากหลาย

สำหรับงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานสรุปผลการสัมมนาทางวิชาการฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานโยบายการรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง นักเรียน นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจโดยทั่วไป

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๓
สารบัญ	๕
การบรรยายพิเศษ เรื่อง ปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา โดย ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน	1
การนำเสนอผลงานวิจัย เรื่อง ปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา : โคเวตาหรือสอบร่วม โดย รองศาสตราจารย์ ดร. ไทย ทิพย์สุวรรณกุล	5
การอภิปราย เรื่อง ปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษาระดับ อุดมศึกษา : โคเวตาหรือสอบร่วม โดย ดร. วิเชียร เกตุสิงห์	35
สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย เรื่อง ปฏิรูปวิธีการรับ นักศึกษาระดับอุดมศึกษา : โคเวตาหรือสอบร่วม	64
ภาคผนวก	69
ภาคผนวก 1 : ผลการประชุมกลุ่มย่อย	70
ภาคผนวก 2 : โครงการกำหนดการสัมมนา	79
ภาคผนวก 3 : รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนา	85

การบรรยายพิเศษ
เรื่อง ปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา
โดย ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาน

สวัสดีครับ ท่านผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่าน

ในเรื่องการรับนักศึกษานี้ มหาวิทยาลัยบางประเทศ เช่น ออสเตรเลีย ตามกฎหมายถือว่าการเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา รัฐต้องรับผิดชอบ ใครอยากจะเรียนอะไรก็ต้องเรียนได้ ต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ แม้แต่แพทยศาสตร์ก็เป็นระบบเปิด ใครอยากจะเรียนแพทย์ก็เรียนได้ เมื่อเข้าไปเรียนแล้วก็ต้องผ่านการศึกษาอบรมของระบบแพทย์ ทำให้มีแพทย์ที่ต้องรอหาประสบการณ์จากคลินิกจำนวนมาก คลินิกไม่พอ โรงพยาบาลไม่พอ สมัยหนึ่งผมเคยไปเจรจาให้ส่ง นักศึกษาแพทย์มาหาประสบการณ์จากคลินิก (Clinical experience) ในเมืองไทย ดั้งนั้นผมคิดว่าสิ่งที่ต้องทบทวน คงต้องใช้คำว่า **การจัดสรรโอกาสการศึกษาระดับอุดมศึกษา มากกว่าการปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษา** ที่ไปยึดติดอยู่กับระบบโควตาหรือสอบร่วม เพราะว่าการปฏิรูปการศึกษา โดยขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น 12 ปีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าจะ ทำให้ผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวนมากขึ้นกว่าเดิม แม้ประชากรจะไม่เพิ่ม แต่ประชากรในวัยเรียนระดับนี้จะเพิ่ม เนื่องจากเหตุผล 2 ประการ คือ

ประการที่ 1 การศึกษาภาคบังคับที่ขยายเป็น 9 ปี จะเป็นแรงส่งให้เด็กเรียน 12 ปีมากขึ้น

ประการที่ 2 การศึกษา 12 ปี เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐจะต้องจัดให้ได้อย่างทั่วถึง เพราะเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่รัฐประกันไว้ และใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ถ้ามีผลตามแนวปฏิรูปใน 5 - 10 ปีถัดไป จำนวนผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลายจะเพิ่มขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก

จะเห็นว่าจากเหตุผล 2 ประการนี้ ทำให้มีแนวโน้มที่เด็กจะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาที่มีจะสามารถรองรับการจัดสรรโอกาสได้แค่นั้น เพราะฉะนั้นถ้าคิดแต่เพียงวิธีการจะช่วยแก้ปัญหาได้ระดับหนึ่ง แต่ไม่ช่วยให้การจัดสรรโอกาสเป็นไปอย่างเต็มที่ เพราะจากรายงานวิจัยของ ดร.ไทย ทิพย์สุวรรณกุล ข้อมูลแสดงให้เห็นชัดเจนว่า นับตั้งแต่มีมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค ทำให้เกิดมีระบบโควตาเพื่อให้นักในภูมิภาคนั้น ๆ ได้รับการจัดสรรโอกาส ประมาณครึ่งหนึ่งหรือกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนนักศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาจะรองรับได้ ที่เหลือเป็นการสอบรวมผ่านทบวงมหาวิทยาลัย ผลการวิเคราะห์ชี้ว่าระบบโควตาที่เป็นสนามเล็ก เป็นการให้โควตาพิเศษจริง ๆ โดยไม่ต้องสอบ พิจารณาเฉพาะผลการเรียน ซึ่งช่วยในเรื่องกระจายโอกาสได้ส่วนหนึ่ง สำหรับในเรื่องการสร้างความสะดวกสบายยังไม่ได้ประกันโอกาสทางการศึกษาสำหรับทุกคน ผมจึงมองว่าประเด็นนี้คงต้องพิจารณากันต่อไป

หลายประเทศมีการจัดระบบรองรับการจัดสรรโอกาส รวมทั้งการหาวิธีการที่จะจัดสรรโอกาสควบคู่กันไป เช่น ระบบของสหรัฐอเมริกา ซึ่งจัดในลักษณะ Higher Education for all คือจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็น 3 ระบบ หรือเป็น 3 Sub-systems ซึ่งในแต่ละรัฐ ระบบของมหาวิทยาลัยจะรับเด็กได้ไม่เกิน 25%

(อย่างไรก็ตามระดับมหาวิทยาลัย การจัดสรรโอกาสคงจะต้องคำนึงถึงคุณภาพของผู้เข้าศึกษาที่จะทำให้คุณภาพดีเมื่อจบการศึกษา) และสำหรับอีก 75% นั้น ควรจะต้องมีระบบเก่าที่เรียกว่าเป็น State College กระจายไปตามจุดต่าง ๆ ของรัฐ ซึ่งระบบนี้อาจจะเปิดสอนแค่ระดับปริญญาโท หรือมีปริญญาเอกบางสาขา ส่วนใหญ่จะเป็นระดับปริญญาตรี แต่เปิดให้หลากหลายสาขาเพื่อให้เด็กจำนวนหนึ่งสามารถ Transfer ไปยังมหาวิทยาลัยได้ ซึ่งต้องจัดระบบ Transfer system ด้วย และที่เหลือก็สร้างระบบ Community College ซึ่งเป็นระบบใกล้บ้าน ใช้เวลาศึกษาประมาณ 2 ปี เป็น Associate degree และสามารถรับได้ไม่จำกัดจำนวน ซึ่งสามารถ Transfer และศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี โท เอก ได้ เรียกว่าเป็นระบบ Three tier system คือจัดเป็น 3 ระดับ ซึ่งลักษณะนี้เมืองไทยยังไม่เคยมี เพียงแต่เคยมีการพูดถึงว่าอยากให้มหาวิทยาลัยชุมชนหลาย ๆ แห่ง และให้วิทยาลัยชุมชนเหล่านี้เป็นแหล่งรองรับโอกาส โดยจัดระบบ Transfer ขึ้นไปสู่ระดับปริญญา แต่คนส่วนใหญ่มักจะมองว่า สถาบันเฉพาะทางที่สอนระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ทั้งวิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยพลศึกษา ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศคือวิทยาลัยชุมชน จึงทำให้วิทยาลัยชุมชนในรูปแบบที่แท้จริงไม่เกิดขึ้น เพราะว่าวิทยาลัยชุมชนในรูปแบบที่แท้จริงไม่ใช่วิทยาลัยเฉพาะทาง เป็นวิทยาลัยที่จัดการศึกษาทั่วไปส่วนหนึ่ง การศึกษาเชิงวิชาชีพที่เป็นความต้องการของท้องถิ่นอีกส่วนหนึ่ง การศึกษาผู้ใหญ่ สำหรับคนทำงานแล้วต้องการมา Upgrade อีกส่วนหนึ่ง เป็นการศึกษาต่อเนื่องขึ้นไปสู่มหาวิทยาลัยอีกส่วนหนึ่ง มีลักษณะเป็น Multi function institution ซึ่งเราเคยทดลองที่มหาวิทยาลัยสงขล

ทดลองที่ภูเก็ท แต่ในที่สุดก็ยกฐานะไปสอนในระดับปริญญา และทั้งความเป็นวิทยาลัยชุมชนในความหมายที่แท้จริง สำหรับในประเทศสหรัฐอเมริกา วิทยาลัยชุมชนไม่ได้มุ่งสอนระดับปริญญา ในขณะที่ประเทศไทย วิทยาลัยชุมชนต้องการสอนระดับปริญญา เหมือนกันทุกแห่ง นี่คือนปัญหาที่เรายังไม่สามารถจัดระบบเข้ามารองรับการจัดสรรโอกาสที่แท้จริงได้ จุดมุ่งหมายของเรา คือ **การศึกษาสำหรับทุกคน อุดมศึกษาสำหรับทุกคน**

เมื่อครั้งที่เริ่มมีมหาวิทยาลัยเปิด เราคิดว่าจะเป็นการประกันโอกาสทางการศึกษาสำหรับทุกคน แต่ความเป็นจริงช่วยได้ส่วนหนึ่งเท่านั้น เพราะการศึกษาระบบเปิดมีข้อจำกัด ในที่สุดบางสาขาคนก็ยังนิยมไปเรียนมหาวิทยาลัยปิด ไม่เหมือนกับระบบวิทยาลัยชุมชนซึ่งเป็นฉัตร 3 ชั้น ของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่สร้างขึ้นมาเพื่อประกันโอกาสทางการศึกษา 100 % เพราะฉะนั้นสิ่งที่ขอฝาก คือ การเสวนาครั้งนี้เป็นเรื่องของวิธีการรับโดยวิธี โควตาหรือสอบร่วม ซึ่งเป็นการตอบสนอง พ.ร.บ. ในมาตรา 26 ที่ว่าจะต้องมีวิธีการจัดสรรโอกาสที่หลากหลาย แต่ไม่ยากให้คิดถึงเฉพาะการจัดสรรโอกาสที่หลากหลายเชิงวิธีการเท่านั้น แต่ต้องคิดถึงระบบที่จะจัดขึ้นมารองรับการจัดสรรโอกาสให้ได้ 100% เพื่อการศึกษาสำหรับทุกคน ขอฝากข้อคิดไว้เพียงเท่านี้ และขอเปิดการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง ปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษาในระบบอุดมศึกษา : โควตาหรือการสอบร่วม ณ บัดนี้ครับ.

การนำเสนอผลงานวิจัย
เรื่อง ปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา :
โควตาหรือการสอบร่วม
โดย รศ.ดร. ไทย ทิพย์สุวรรณกุล
รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ท่านผู้เข้าร่วมสัมมนาที่เคารพทุกท่าน

ผมขอเรียนให้ทราบ ถึงความเป็นมาของเรื่องที่ผมได้ทำการศึกษาในครั้งนี้พอสังเขป การศึกษาในเรื่องนี้ เริ่มดำเนินการเมื่อปี พุทธศักราช 2542 ซึ่งเป็นช่วงที่ผมทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยก่อนหน้านั้นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ดำเนินการวิจัยสถาบัน ในเรื่องเดียวกันนี้ ซึ่งเป็นการวิจัยภายในของมหาวิทยาลัย เพื่อใช้ผลสำหรับการปรับปรุงการทำงานของมหาวิทยาลัย คือ เปรียบเทียบว่านักศึกษาที่รับแบบโควตา โดยไม่มีการสอบข้อเขียนกับนักศึกษาที่รับจากการสอบผ่านทบวงมหาวิทยาลัยนั้น เมื่อรับเข้ามาแล้วเป็นอย่างไร หลังจากการตีพิมพ์เผยแพร่ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้พิจารณาขอให้ผมทำการศึกษาเพิ่มเติม โดยให้ขยายขอบเขตของการศึกษาให้ครอบคลุมสถาบันอุดมศึกษาของไทยทั้งหมด เพื่อที่จะนำข้อค้นพบหาแนวทางในการปฏิรูปการรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทย ผมใช้คำว่า เป็นการศึกษาเพราะว่าเรื่องนี้ เป็นการศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่มีในประเทศไทย และเก็บข้อมูลเท่าที่จะทำได้เพื่อหาข้อสรุปเบื้องต้นบางประการ เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการสัมมนาอภิปรายในวันนี้

การศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของการรับนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาระหว่างวิธีการให้โควตาและการสอบคัดเลือกนั้น มีผู้ศึกษาหลักอยู่ 5 คน ซึ่งเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารีทั้งหมด แต่ละคนมีหน้าที่ต่าง ๆ กันออกไป ผมทำหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษาในขณะนั้น ซึ่งดูแล เรื่องการรับนักศึกษา และกิจการทะเบียนของมหาวิทยาลัยทั้งหมด ดร.บรรเจิด จงอภิรัตน์กุล เป็นอาจารย์ คุณเพ็ญศรี ทิพย์สุวรรณกุล เป็นหัวหน้าส่วนแผนงาน ดูแลเรื่องข้อมูลนักศึกษาใหม่ทั้งหมด คุณจันทนา พรหมศิริ ตอนนั้นเป็นหัวหน้าฝ่ายรับนักศึกษา คุณกาญจนา พันธุ์โยธี เป็นหัวหน้าฝ่ายทะเบียนนักศึกษา อย่างไรก็ตาม เรายังได้รับความร่วมมือจากบุคลากรของ มหาวิทยาลัยอีกหลายแห่งที่ให้การสนับสนุนข้อมูล สถาบันที่สำคัญที่ให้ข้อมูลค่อนข้างจะครบถ้วน คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการศึกษามีทั้งหมด 5 ประการ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพของการรับนักศึกษาปริญญาตรีในปัจจุบันของประเทศไทย
2. เปรียบเทียบการกระจายโอกาสทางการศึกษา
3. เปรียบเทียบผลการเรียนของนักศึกษา
4. วิเคราะห์อัตราการออกกลางคันและอัตราสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา
5. เสนอแนะประเด็นสำคัญในการอภิปรายเพื่อเป็นนโยบายของการรับนักศึกษาของประเทศไทยเราต่อไป

วิธีการศึกษา

งานศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นลักษณะของการวิเคราะห์เชิงเอกสาร ซึ่งวิธีในการศึกษานั้นมีขั้นตอนคล้าย ๆ กับงานศึกษาทั่ว ๆ ไป คือ

1. เริ่มจากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับรูปแบบวิธีการรับนักศึกษา เฉพาะเรื่องนี้เรื่องเดียวใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลค่อนข้างนาน เพราะได้มีการปรับเปลี่ยนไปอยู่เรื่อย ๆ และมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ จึงทำให้กว่าจะรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วน ต้องใช้เวลานานพอสมควร และอาจมีความคาดเคลื่อนอยู่บ้าง

2. เลือกสถาบันอุดมศึกษาที่เราจะใช้ศึกษาในทางลึก โดยเลือกให้กระจายทั้งสถาบันในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาคให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเจอปัญหามากมายตั้งแต่สถาบันบางแห่งไม่มีข้อมูลให้เรารวบรวม บางแห่งมีแต่พอต่างคณะก็รวบรวมกันคนละอย่าง ปรากฏว่าหาไม่ได้ แต่บางแห่งได้รับความร่วมมือดีมากแม้ไม่มีระบบแต่พยายามจัดระบบให้ เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่ในที่สุดก็ได้ข้อมูลค่อนข้างจะครบถ้วนตามที่ต้องการ

3. วิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผล และสรุปผลการศึกษา เพื่อหาข้อเสนอแนะเบื้องต้นสำหรับการอภิปรายในวันนี้

ผลการศึกษา

1. รูปแบบการรับ

ได้ข้อค้นพบว่าการรับนักศึกษาปริญญาตรีในปัจจุบัน โดยเฉพาะสถาบันในสังกัดและในกำกับของทบวงมหาวิทยาลัย นั้นมีการรับนักศึกษา 2 รูปแบบใหญ่ ๆ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 การสอบคัดเลือกผ่านทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งทุกแห่งต้องใช้วิธีนี้เหมือนกันหมด แต่มีพัฒนาการของวิธีการค่อนข้างหลากหลาย อาจจะมีการปรับปรุงอีก ซึ่งแล้วแต่คณะกรรมการประสานงานการสอบคัดเลือก นอกจากนี้สถาบันในกำกับและในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยใช้เป็นวิธีการในการคัดเลือกนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสัดส่วนที่ต่างกันออกไป

รูปแบบที่ 2 การรับตรงหรือโควตา แต่ผมขอใช้คำว่า การรับตรง เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งอาจไม่ใช้วิธีการให้โควตา สำหรับสถาบันต่าง ๆ ที่ใช้วิธีนี้ในขณะนี้ สามารถแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 รับตรงโดยการสอบข้อเขียน และใช้ข้อสอบที่สร้างขึ้นเอง ซึ่งมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ใช้วิธีนี้ ซึ่งถือว่าเป็นการสอบสนามเล็ก โดยในช่วงที่กำลังศึกษารวบรวมข้อมูลอยู่นั้น มหาวิทยาลัยใช้ข้อสอบของตัวเองทั้งหมด แต่ในระยะหลังมหาวิทยาลัยหลายแห่งเริ่มมีการปรับรูปแบบมาใช้ผลการสอบวัดความรู้ผ่านทบวงมหาวิทยาลัย แต่โดยภาพรวมยังใช้ข้อสอบที่สถาบันนั้น ๆ พัฒนาขึ้นมาเอง

กลุ่มที่ 2 ใช้ GPA ในชั้นมัธยมปลายและการสัมภาษณ์ มาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือก ซึ่งในขณะที่กำลังศึกษาอยู่นั้นมีอยู่ 2 แห่งที่ใช้วิธีนี้เป็นหลัก คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ กลุ่มนี้ใช้ผลการเรียนทั้งหมด ไม่มีการสอบข้อเขียน และปีที่ผ่านมามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงก็เริ่มใช้วิธีนี้เช่นกัน นอกจากนี้ยังมีอีกหลายสถาบันที่ใช้วิธีการที่คล้าย ๆ กัน แต่ไม่ได้จัดเป็นระบบใหญ่

กลุ่มที่ 3 การให้โควตาตามนโยบายของสถาบัน และของประเทศ เช่น โควตาใกล้บ้าน โควตาใกล้มหาวิทยาลัย โควตาชายแดนภาคใต้ โควตาให้กับหน่วยราชการบางแห่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากในอดีต เช่น คณะวนศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ให้โควตาของพนักงานของกรมป่าไม้ หรือกระทรวงมหาดไทย คัดคนจากชายแดนภาคใต้เข้ามาเรียนด้านความมั่นคงของประเทศ ซึ่งเป็นการให้โควตาตามนโยบายของประเทศ แต่รูปแบบนี้มีไม่มากนัก และจำนวนที่รับก็ไม่มาก สำหรับสัดส่วนที่รับพิจารณาจากการสอบคัดเลือกผ่านทบวงมหาวิทยาลัย โดยการสอบข้อเขียนหรือพิจารณาผลการเรียนจากชั้นมัธยมปลายเป็นสำคัญ ในระยะแรกสัดส่วนของการรับขึ้นอยู่กับนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัย โดยหลายปีที่ผ่านมารับตรงประมาณ 50% และรับผ่านทบวงมหาวิทยาลัย 50% แต่ภายหลังเริ่มมีการผ่อนคลายนโยบายระเบียบ ทำให้มหาวิทยาลัยบางแห่งขยับเป็น 70-80% แล้วแต่ความพร้อมของแต่ละสถาบัน

2. สัดส่วนของนิสิต/นักศึกษาใหม่

ภาพรวมของการรับนิสิตนักศึกษาใหม่ในช่วง 4 ปี ตั้งแต่ปี 2538 ถึง 2541 ข้อมูลจากทบวงมหาวิทยาลัยระบุว่า มหาวิทยาลัยในสังกัดและในกำกับของทบวงมหาวิทยาลัย รับนักศึกษาไปแล้วทั้งสิ้น 184,625 คน ในจำนวนนี้รับผ่านระบบการสอบของทบวงมหาวิทยาลัยประมาณ 60% หรือ 109,080 คน และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ รับเอง หรือรับตรงอีกประมาณ 40% หรือ 75,545 คน

ถ้าแยกออกเป็นรายปี และทำเป็นกราฟจะเห็นว่า ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 เป็นต้นมา สถาบันต่าง ๆ ทั้งในสังกัด และกำกับของทบวงมหาวิทยาลัยมีแนวโน้มการรับตรงเพิ่มสูงขึ้น ทุกปี โดยในปี 2538 จำนวนนักศึกษาใหม่ที่ได้รับตรงประมาณ 34% เพิ่มเป็น 42% และเพิ่มขึ้นถึงประมาณ 48% ในปี 2541 แต่อาจไม่เหมือนกันทุกแห่ง บางแห่งรับนักศึกษาแบบรับตรงไม่ถึง 10% บางแห่ง 80% แล้วแต่นโยบายของสถาบันซึ่งมีความหลากหลายแตกต่างกันไป แต่เมื่อเฉลี่ยรวมกันทุกแห่ง จะเห็นว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามข้อมูลในส่วนนี้ เป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสารที่ ทบวงมหาวิทยาลัยพิมพ์เผยแพร่ อาจไม่ตรงกับข้อมูลที่จะนำเสนอ ซึ่งได้จากสถาบันต่าง ๆ โดยตรง ทั้งในส่วนที่สถาบันรวบรวมให้ และจากเอกสารที่พิมพ์เผยแพร่

3. กระจายโอกาสทางการศึกษา

พิจารณาจาก 3 ปัจจัย คือ การกระจายโอกาสให้กับ ผู้หญิงในการรับเข้าอาชีพของบิดา และภูมิฐานะเดิมของนักศึกษา

3.1 การกระจายโอกาสให้กับผู้หญิง หรือจำนวน นิสิต/นักศึกษาหญิงที่แต่ละแห่งรับเข้ามา ข้อมูลที่รวบรวมได้มี ทั้งหมด 5 แห่ง โดยลำดับที่ 1-2 เป็นข้อมูลภาพรวมตั้งแต่ปี 2538 ถึง 2541 ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ข้อมูลในปี 2540 เป็น ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และในปี 2541 เป็นข้อมูลของ มหาวิทยาลัยบูรพาและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (เนื่องจาก ลักษณะข้อมูลไม่เป็นรูปแบบเดียวกัน จึงใช้เพียงค่าเปอร์เซ็นต์ในการวิเคราะห์ข้อมูลไม่สามารถใช้สถิติที่ซับซ้อนไปกว่านี้ได้) ซึ่งพบ

ว่าในส่วนของ**มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์** สัดส่วนของนักศึกษาหญิงที่รับตรงร้อยละ 49 ของนักศึกษาที่รับตรงทั้งหมด และจากการสอบคัดเลือกร้อยละ 47.6 ของนักศึกษาที่รับโดยการสอบคัดเลือกทั้งหมด **มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี** สัดส่วนของนักศึกษาหญิงที่รับตรงสูงถึงร้อยละ 52.7 ในขณะที่รับโดยการสอบคัดเลือกเพียงร้อยละ 26.8 หรืออาจกล่าวได้ว่า นักศึกษาที่เข้ามาโดยการสอบคัดเลือก 100 คน เป็นผู้ชาย 73, 74 คน และอีก 26, 27 คน เป็นผู้หญิง และเข้ามาโดยการรับตรง 100 คน เป็นผู้หญิงถึง 52, 53 คน ซึ่งถ้าดูข้อมูลทั้ง 2 สถาบัน จะเห็นว่าการสอบคัดเลือกกับการรับตรงนั้น เรื่องการกระจายโอกาสให้กับนักศึกษาหญิงเริ่มเห็นภาพที่มีความสำคัญมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ไม่สามารถสรุปเป็นภาพรวมได้ เนื่องจากข้อมูลของมหาวิทยาลัยขอนแก่น กลับพบว่าผู้หญิงสอบคัดเลือกได้และรับตรงมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 55.5 และร้อยละ 51.1 ตามลำดับ สำหรับมหาวิทยาลัยบูรพา ผู้หญิงที่เข้ามาโดยวิธีรับตรงมีจำนวนมากกว่าเข้ามาโดยการสอบคัดเลือก ซึ่งไม่ต่างจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากนัก จะเห็นว่าโดยรวมแล้วข้อมูลค่อนข้างมีความแตกต่างกันดังนั้นอาจตั้งข้อสังเกตในเบื้องต้นได้ว่า สาขาวิชาที่รับอาจจะมีผลเกี่ยวข้องกับการรับนักศึกษา เช่น ถ้าเป็นสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ผู้หญิงอาจไม่นิยมเลือก ในขณะที่มหาวิทยาลัยบูรพาเปิดสาขาพยาบาลมาก จึงทำให้สัดส่วนของนักศึกษาหญิงมาก ซึ่งคงต้องไปดูรายละเอียดต่อไป

3.2 อาชีพของบิดา ในการนำเสนอครั้งนี้จัดกลุ่มอาชีพของบิดาได้ 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1. **ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ** กลุ่มที่ 2 **อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย** กลุ่มที่ 3 **เกษตรกร** พบว่า **มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์** นักศึกษาใหม่ที่เข้ามาโดยการสอบคัดเลือกร้อยละ 41 มีบิดาประกอบอาชีพส่วนตัวหรือค้าขาย อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 28 และอาชีพเกษตรกรเพียงร้อยละ 3.2 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยมาก ถ้าเปรียบเทียบกับช่วง 4 ปี ที่รับนักศึกษาจากปี 2538 ถึง 2541 ในขณะที่ในกลุ่มรับตรงมีสัดส่วนต่างออกไป กล่าวคือ พบว่ากลุ่มที่ลดลงคือ กลุ่มนักศึกษาที่มีบิดาประกอบอาชีพส่วนตัวหรือค้าขาย กลุ่มที่เพิ่มขึ้นคือกลุ่มเกษตรกรและกลุ่มข้าราชการ จะเห็นว่ากรณีของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์การรับนักศึกษาโดยวิธีรับตรง มีแนวโน้มในการกระจายโอกาสให้กับลูกเกษตรกรและข้าราชการมากขึ้น ซึ่งต่างจากการสอบคัดเลือกที่รับผ่านทบวงมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า กลุ่มที่เข้ามาโดยการสอบคัดเลือก เป็นบุตรข้าราชการและรัฐวิสาหกิจร้อยละ 32 ประกอบธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายร้อยละ 23-24 เกษตรกรร้อยละ 22.3 ในขณะที่กลุ่มรับตรง มีบิดาเป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจเพียงร้อยละ 28.3 ประกอบธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขายลดลงเหลือร้อยละ 20.9 แต่มากระจายเพิ่มให้กับผู้ที่มีบิดาประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรถึงร้อยละ 28 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการกระจายโอกาสให้นักศึกษาที่มีบิดาเป็นเกษตรกรมีแนวโน้มมากขึ้น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค ที่เปิดใหม่ยังไม่รู้จักมาก ข้อมูลแสดงให้เห็นชัดเจนว่า ประเภทสอบคัดเลือกเข้ามาเป็นบุตรข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ 41 ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายร้อยละ 27.6 และเป็นบุตรเกษตรกรเพียงร้อยละ 11 ในขณะที่กลุ่มที่มหาวิทยาลัยรับเอง โดยใช้ GPA เป็นเกณฑ์พบว่า สัดส่วนของลูกเกษตรกรมีจำนวนสูงถึงร้อยละ 37.6 เมื่อนำสัดส่วนของมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ดังกล่าว มาเปรียบเทียบกันในช่วงปี 2538 ถึง 2541 จะเห็นชัดเจนว่า การรับตรงนั้นกระจายโอกาสให้กับผู้ที่มีบิดาเป็นเกษตรกรมากกว่าการสอบคัดเลือกเข้ามา

3.3 ภูมิภาคอำนาจเดิมของนักศึกษา มีข้อมูลชัดเจนอยู่ที่เดียว คือ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อีก 2 มหาวิทยาลัยนั้น อาจจะสรุปแน่นอนไม่ได้ ซึ่งพบว่านักศึกษาที่สอบคัดเลือกได้มีภูมิภาคอำนาจอยู่กรุงเทพฯ ถึงร้อยละ 73 ที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 27 มาจากต่างจังหวัด ในขณะที่ภูมิภาคอำนาจของนักศึกษาที่มาจาก การรับตรง จะเห็นว่ามีกระจายไปในส่วนภูมิภาคต่าง ๆ มากกว่า โดยนักศึกษาที่มาจากกรุงเทพฯ มีเพียงร้อยละ 28 แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีลักษณะของการกระจายโอกาสในเรื่องของภูมิภาคอำนาจมากกว่าการสอบคัดเลือก

อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์รับนักศึกษาโดยวิธีรับตรงประมาณร้อยละ 10 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยมาก

ในขณะที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค นักศึกษาทั้งที่มาจาก การสอบคัดเลือกและให้โควตาหรือรับตรง มีภูมิภาคอำนาจอยู่ในภูมิภาคเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะเป็นลักษณะเฉพาะของมหาวิทยาลัยภูมิภาค เพราะ

มหาวิทยาลัยจะให้โควตากับนักเรียนนักศึกษาที่อยู่ในพื้นที่บริการมากกว่าผู้ที่อยู่นอกพื้นที่ และถ้าถามว่าวิธีไหนกระจายโอกาสให้กับภูมิภาคต่าง ๆ มากกว่ากัน คงต้องตอบว่าการสอบคัดเลือกกระจายโอกาสมากกว่ารับตรง เนื่องจากสัดส่วนจำนวนที่รับตรงและที่รับโดยการสอบคัดเลือกผ่านทบวงมหาวิทยาลัย ใกล้เคียงกันมาก หรือประมาณร้อยละ 50 สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีลักษณะใกล้เคียงกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คือ นักศึกษาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณร้อยละ 90 นักศึกษาที่สอบคัดเลือกโดยผ่านทบวงมหาวิทยาลัยกระจายไปตามภูมิภาคต่าง ๆ โดยเฉพาะมาจากกรุงเทพฯ ถึง ร้อยละ 24 มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือและพื้นที่ใกล้เคียงร้อยละ 40 ในขณะที่นักศึกษาที่มหาวิทยาลัยรับตรงมาจากกรุงเทพฯ เพียงร้อยละ 1.6 มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณร้อยละ 65 อย่างไรก็ตามจำนวนรับในภาพรวม 4 ปี (ปี2538-2541) ต่างกันไม่มากนัก คือ สอบคัดเลือกประมาณ 3,000 รับตรง 2,000 คน

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

เมื่อพิจารณาผลการเรียน โดยนำค่า GPA ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในเทอมสุดท้ายของปีการศึกษา 2541 มาหาค่าเฉลี่ย และแบ่งกลุ่ม พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในกลุ่มที่รับตรงมีค่า GPA สูงกว่ากลุ่มที่สอบคัดเลือกเข้ามาไม่มากนัก คือ รับตรงมีค่า GPA เป็น 2.66 กลุ่มสอบคัดเลือกมีค่า GPA เป็น 2.58 แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับนักศึกษาที่เข้ามาในปีการศึกษา 2540, 2539, 2538 หรือนักศึกษาชั้นปีที่ 2,3,4 แล้ว กลับพบว่ากลุ่มที่สอบคัดเลือกเข้า ผลการเรียน

มีแนวโน้มที่เรียนดีขึ้นกว่ากลุ่มที่รับตรงเข้ามา เช่น นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จะเห็นว่าค่า GPA ของกลุ่มที่สอบคัดเลือกและกลุ่มที่รับตรง เป็น 2.70 และ 2.69 ตามลำดับ ซึ่งเป็นจุดที่กราฟเกือบจะตัดกันพอดี เมื่อมาถึงนักศึกษารุ่น 39 หรือนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ผลการเรียนของกลุ่มที่สอบคัดเลือกเพิ่มเป็น 2.79 ในขณะที่กลุ่มที่รับตรงลดลงเหลือ 2.60 และมาถึงรุ่น 2538 ซึ่งถือว่าเป็นปีที่ 4 ก็เห็นว่า GPA ที่สอบคัดเลือกเข้ามาเท่ากับ 2.45 รับตรงเข้ามาเหลือเพียง 2.18 การที่ผลการเรียนออกมาในลักษณะนี้ ผมตั้งเป็นข้อสังเกตว่า ในระหว่างศึกษาในชั้นปี 2 - 4 มีนักศึกษาจำนวนหนึ่งที่ออกกลางคัน จึงทำให้นักศึกษาที่มีผลการเรียนไม่ดี ถูกตัดออกไป ค่าเฉลี่ยจึงสูงขึ้น อย่างไรก็ตามภาพตรงนี้ อาจไม่ใช่ภาพรวมทั้งหมด เพราะศึกษาเฉพาะคนคงสภาพเป็นนักศึกษาอยู่

สำหรับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จะเห็นว่ามี ความแตกต่างจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวคือผลการเรียนของ นักศึกษาปีที่ 1-3 ค่าเฉลี่ย GPA ของกลุ่มที่รับตรงสูงกว่ากลุ่มที่มา จากการสอบคัดเลือก แต่เมื่อขึ้นปี 4 ผลการเรียนกลับต่ำลง ดัง จะเห็นได้จากผลการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กลุ่มที่รับตรงมีค่า GPA เฉลี่ยเท่ากับ 2.60 กลุ่มที่สอบคัดเลือกเท่ากับ 2.45 ต่างกัน ประมาณ .15 พอมาถึงชั้นปีที่ 2 และ 3 ผลการเรียนระหว่างสอง กลุ่มดังกล่าวใกล้เคียงกันมากขึ้น คือเท่ากับ 2.64 และ 2.49 ในชั้นปีที่ 2 และ เท่ากับ 2.66 และ 2.51 ในชั้นปีที่ 3 ตามลำดับ และเมื่อมา ดูผลการเรียนในปีสุดท้ายหรือปี 4 กลุ่มที่สอบคัดเลือกกลับมี ผลการเรียนดีกว่ากลุ่มที่รับตรง คือ มีค่า GPA เฉลี่ยเท่ากับ 2.53 ในขณะที่กลุ่มที่รับตรงลดเหลือเพียง 2.19

เมื่อนำข้อมูลของทั้ง 2 มหาวิทยาลัยดังกล่าวมาเปรียบเทียบพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กลุ่มรับตรง มี GPA เฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่สอบคัดเลือก แต่ในชั้นปีที่ 2 ไปจนถึงปี 4 กลุ่มที่สอบคัดเลือก GPA จะสูงกว่ากลุ่มรับตรง สำหรับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปี 1-3 กลุ่มรับตรง GPA สูงกว่ากลุ่มที่สอบคัดเลือก พอถึงปี 4 GPA กลุ่มรับตรงกลับต่ำกว่ากลุ่มที่สอบคัดเลือก แต่สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ผลการเรียนรู้ในกลุ่มรับตรงสูงกว่ากลุ่มที่สอบคัดเลือกทุกชั้นปี แต่คงต้องไปดูในรายละเอียดของวิธีการในการรับ กฎ กติกา เกณฑ์ในการรับ ตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งยังไม่สามารถสรุปให้ชัดเจนได้ อย่างไรก็ตาม อาจกล่าวได้ว่าอย่างน้อยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยภูมิภาค ในกลุ่มรับตรงผลการเรียนมีแนวโน้มดีกว่ากลุ่มที่สอบคัดเลือกเข้ามา

5. อัตราการสำเร็จการศึกษา

สำหรับประเด็นอัตราการสำเร็จการศึกษา ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นนักศึกษาที่เข้าศึกษาในช่วงปี 2535-2538 ยกเว้นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จะเป็นรุ่น 2536-2538 เพราะเริ่มรับนักศึกษาครั้งแรกเมื่อปีการศึกษา 2536 จึงไม่มีข้อมูลในปี 2535 อย่างไรก็ตามในการรวบรวมข้อมูลค่อนข้างมีปัญหาเนื่องจากภาพรวมของนักศึกษาที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2535 ถึง 2538 ของสถานศึกษาแต่ละแห่งใช้ฐานข้อมูลคนละกลุ่มกัน และไม่มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เช่น บางแห่งจัดเก็บไว้หลายแหล่งยากต่อการสืบค้น หลายมหาวิทยาลัยข้อมูลส่วนหนึ่งอยู่ที่กองแผนงาน ข้อมูลอีกส่วนหนึ่งอยู่ที่สำนักทะเบียนและวัดผล

อีกส่วนหนึ่งอยู่ที่คณะวิชา และทั้ง 3 แห่งดังกล่าวข้อมูลบางส่วนไม่ตรงกัน จึงไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ สำหรับมหาวิทยาลัยที่ให้ข้อมูลที่ค่อนข้างจะสมบูรณ์ คือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2541 ของ**มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์** กลุ่มที่สอบคัดเลือกผ่านทบวงมหาวิทยาลัยและกลุ่มที่รับตรง มีผู้สำเร็จการศึกษาในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ ประมาณร้อยละ 85 และ 83 ตามลำดับ (แต่เป็นไปได้ว่านักศึกษาส่วนหนึ่งอาจสำเร็จการศึกษาหลังปี 2541 เพราะระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนจะต่างกัน แต่นับ 1 เหมือนกัน จบ 3ปี,4 ปี หรือ 5 ปี นับ 1 เหมือนกัน) **มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์** อัตราการสำเร็จการศึกษาใกล้เคียงกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คือ กลุ่มที่สอบคัดเลือกสำเร็จการศึกษาร้อยละ 69.2 กลุ่มที่รับตรงสำเร็จการศึกษาประมาณร้อยละ 70 ในขณะที่**มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี** กลุ่มที่สอบคัดเลือกสำเร็จการศึกษาไปแล้วประมาณร้อยละ 44 กลุ่มที่รับตรงสำเร็จการศึกษาประมาณร้อยละ 60 ซึ่งถ้าดูในภาพรวมแล้ว จะเห็นว่ากลุ่มที่สอบคัดเลือกและรับตรงเข้ามา อัตราสำเร็จการศึกษาไม่แตกต่างกันมากนัก

นอกจากนี้จะเห็นว่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ฐานข้อมูลใกล้เคียงกัน กลุ่มที่สอบคัดเลือกเข้ามาสอบไม่ผ่านเกณฑ์และออกกลางคัน (retrie) ประมาณร้อยละ 3 แต่บางคณะสูงถึงร้อยละ 20 เช่น คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี แต่เฉลี่ยรวมทั้งหมดประมาณร้อยละ 3 ในขณะที่กลุ่มที่รับตรงออกกลางคันไปประมาณร้อยละ 4 ใกล้เคียงกัน แต่เมื่อมาพิจารณาข้อมูลของมหาวิทยาลัยภูมิภาค

เช่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กลุ่มที่สอบคัดเลือกเข้ามา ออกกลางคันถึงประมาณร้อยละ 18 กลุ่มที่รับตรงออก กลางคัน ประมาณร้อยละ 10 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ออกกลางคัน สูงถึงประมาณร้อยละ 33 และรับตรงประมาณร้อยละ 18 สำหรับสาเหตุของการออกกลางคันนั้นมีหลายสาเหตุ เช่น บางคนออกไปเพราะว่าสอบใหม่ได้คณะที่ต้องการ หรืออาจเป็น เหตุผลอื่น ๆ

หลังจากที่วิเคราะห์แล้ว ได้มีการประชุมกับคณะกรรมการ พิจารณาผลงานวิจัย ซึ่งสามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะได้ 3 ประการ ดังนี้

1. ประเด็นการกระจายโอกาสทางการศึกษา จาก การศึกษาพบว่า การรับตรงมีแนวโน้มว่าการกระจายโอกาส ทางการศึกษามากกว่าการสอบคัดเลือก สำหรับเรื่องของการ สำเร็จการศึกษา การออกกลางคัน ผลการเรียนไม่แตกต่างกัน มากนักไม่ว่าจะรับเข้ามาด้วยวิธีใด อย่างไรก็ตามการรับนักศึกษา โดยวิธีรับตรงในปัจจุบัน จากการศึกษาสถาบันอุดมศึกษา 20 สถาบัน มีสัดส่วนดังนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรับตรงไม่เกิน ร้อยละ 10 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีไม่เกินร้อย ละ 20 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไม่เกินร้อยละ 30 มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ประมาณร้อยละ 40 มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรอยู่ในช่วงร้อยละ 40-50 และที่ เหลืออีก 10 สถาบัน ประมาณร้อยละ 50 ดังนั้นจะเห็นว่าวิธีการรับ ตรงอาจจะเป็นประโยชน์ในแง่การกระจายโอกาส ทางการศึกษา

เพราะผลการเรียน การตกออก หรือการออกกลางคันนั้นไม่แตกต่างกันมากนัก แต่จะรับในรูปแบบ วิธีการอย่างไร คงต้องพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากมีนโยบาย ปรัชญา ของแต่ละสาขาวิชาที่รับแตกต่างกันออกไป ซึ่งบางแห่งอาจไม่เหมือนกัน เช่น สาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ อาจมีเงื่อนไขความจำเป็นที่แตกต่างไปจากสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ทั้งหมดนี้คือประเด็นที่เสนอเพื่อให้ผู้ร่วมสัมมนาอภิปรายว่าควรหรือไม่ที่จะขยายสัดส่วนการรับให้มันมากขึ้น

2. ประเด็นวิธีการรับศึกษา ควรปรับปรุงวิธีการรับ

โดยวิธีการรับตรงให้มีการสอบข้อเขียนด้วย และให้ประสานกับการรับนักศึกษาโดยการสอบคัดเลือก โดยเฉพาะเนื้อหาที่สอบควรให้มีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนในชั้นมัธยมปลาย เพราะเท่าที่ผ่านมาการสอบครั้งที่ 1 ไปกระทบกับการเรียนในชั้นมัธยมปลาย เทอมสุดท้ายไม่ได้เรียน อาจารย์พยายามสอนให้จบภายใน 5 เทอม เทอมสุดท้ายมีแต่ Lap เนื่องจากมีเนื้อหาวิชาค่อนข้างมาก ถ้าจัดการเรียนการสอนตามปกติที่กระทรวงศึกษาจัดหลักสูตรให้สอนภายใน 3 ปี หรือ 6 ภาคเรียน ค่อนข้างเป็นไปได้ยาก และมีผลกระทบไปถึงครูผู้สอน ทำให้ต้องมีการปรับระบบรูปแบบการสอนเพื่อให้เนื้อหาสาระครบถ้วนเพียงพอที่จะมาสอบแข่งขันได้ ถึงแม้จะมีการกล่าวอ้างว่าข้อสอบที่ออกไม่มีเนื้อหาในเทอมที่ 6 ก็ตาม จึงทำให้เด็กออกไปกวดวิชาข้างนอก และไม่เข้าเรียนในเทอมสุดท้าย ซึ่งมีผลกระทบไปถึงการเรียนการสอนในที่สุด นอกจากนี้การจัดสรรโควตาให้กับพื้นที่ต่าง ๆ ขณะนี้ยังไม่มีภาระงานที่ดี มีความซ้ำซ้อน ไม่มีการจัดระบบที่ทำให้เกิดกระจายโอกาสมากกว่านี้ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักศึกษา

จำนวนหนึ่งที่รับโควตาหรือรับตรงเข้ามาแล้วสละสิทธิ์ เพราะว่า นักศึกษาเหล่านี้มีโอกาสเลือกมากกว่าหนึ่งแห่ง เช่น บางจังหวัด ทั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ให้โควตาเหมือนกัน หรือกรณีของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารีก็ประสบปัญหานี้ทุกปี คือสอบเข้ามาได้ยืนยันว่าจะศึกษาแน่นอน แต่ก็ขอสละสิทธิ์เพราะสอบได้โควตาที่อื่น ดังนั้นถ้าสามารถจัดระบบในส่วนนี้ให้ดี ทั้งในเรื่องให้มหาวิทยาลัย สอบข้อเขียนเอง เรื่องเนื้อหาในการสอบ ช่วงเวลาที่จัดสอบ ตลอดจนเรื่องกำหนดพื้นที่ในการให้โควตา ถ้าประสานกันให้ดี จะเป็นประโยชน์ต่อการรับตรงมากขึ้น

3. การพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูล เป็นปัญหา ตั้งแต่ผมเริ่มทำงานในภาครัฐมา 20 กว่าปี เนื่องจากที่ผ่านมามีไม่มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ได้ จึงน่าจะมีการพัฒนาระบบข้อมูลกลางอย่างจริงจัง และปรับให้เป็นฐานเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน เพื่อจะได้นำมาเปรียบเทียบกันได้ และต้องทำอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการ จัดทำนโยบาย และสามารถนำมาตัดสินใจในเรื่องการจัดการ ศึกษาได้มากขึ้น

ที่น่าเสียดายทั้งหมดนี้คือข้อค้นพบเบื้องต้นจากการ ศึกษา เรื่อง การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของการรับนักศึกษาในระดับ อุดมศึกษาระหว่างวิธีการให้โควตากับการสอบคัดเลือก ผมคิดว่า ข้อค้นพบที่ได้ อาจเป็นประโยชน์ และเป็นประเด็นให้กับท่านผู้เข้าร่วมการสัมมนาได้ใช้เป็นประเด็นในการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นซึ่งจะเป็นแนวทางนำไปสู่การปฏิรูประบบและวิธีการ รับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อไป

**การศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผล
ของการรับนักศึกษา:ระหว่างวิธีการ
ให้โควตา และการสอบคัดเลือก**

คณะผู้ศึกษา

ไทย ทิพย์สุวรรณกุล
บรรเจิด จงวภิรัตน์กุล
เพ็ญศรี ทิพย์สุวรรณกุล
จันทนา พรหมศิริ
กาญจนา พันธุ์ไธย

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาสภาพการรับนั้กศึกษาปริญญาตรีปัจจุบัน
2. เปรียบเทียบการกระจายโอกาสทางการศึกษา
3. เปรียบเทียบผลการเรียนของนั้กศึกษา

4. วิเคราะห์อัตราการออกกลางด้นและอัตราสำเร็จการศึกษา
5. เสนอแนะนโยบายการรับนั้กศึกษา

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
2. เลือกสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ศึกษา
ทางลึก
3. เก็บรวบรวมข้อมูล

4. วิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผล
5. สรุปผลและให้ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

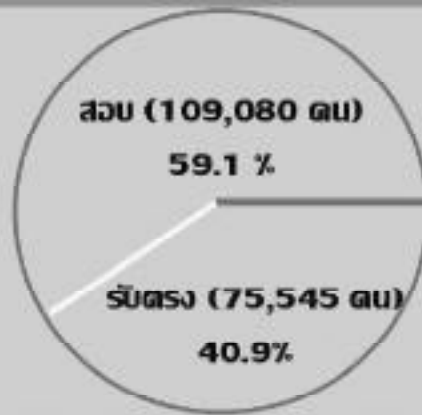
1. การรับนักศึกษาปริญญาตรีในปัจจุบัน

1.1 การสอบคัดเลือกผ่านทบวงมหาวิทยาลัย

1.2 การรับตรงซึ่งมี 3 รูปแบบ

- (1) สอบข้อเขียนโดยใช้ข้อสอบที่สร้างเอง
- (2) ใช้ GPA ชั้นมัธยมปลายและสัมภาษณ์
- (3) ใ้โควตาตามนโยบายสถาบันและประเทศ

1.3 สัดส่วนนิสิตนักศึกษาใหม่

2. การกระจายโอกาสทางการศึกษา

2.1 นิสิตบัณฑิตศึกษาหญิง

มหาวิทยาลัย	สอบคัดเลือก		รับตรง	
	มศ.รวม	%มศ.หญิง	มศ.รวม	%มศ.หญิง
เกษตร	14,211	47.6	3,963	49.6
มทส	3,026	26.8	2,385	52.7
ขอนแก่น	1,722	55.5	1,403	51.1
บูรพา	655	63.8	1,181	70.5
จุฬาฯ	4,016	58.7	398	56.8

2.2 วิชาชีพบิดา

วิชาชีพบิดา	รรรมศาสตร์	
	สอบ	รับตรง
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	28.4	33.3
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	40.9	23.7
เกษตร	3.2	14.2
อื่นๆ	27.5	28.8
จำนวนบศ.	11,220	1,668

วิชาชีพบิดา	สงมลา	
	สอบ	รับตรง
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	32.0	28.3
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	23.9	20.9
เกษตร	22.3	27.9
อื่นๆ	21.8	22.9
จำนวนบศ.	5,735	5,626

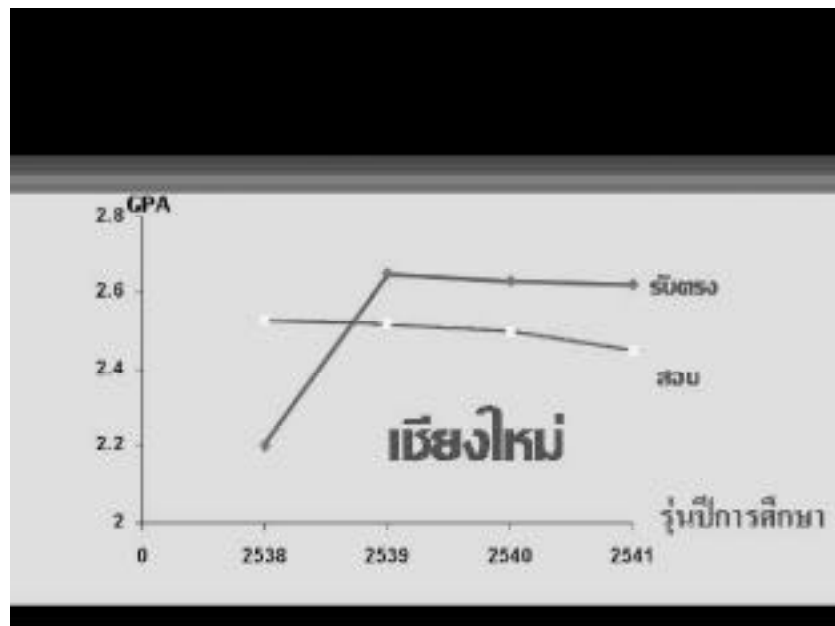
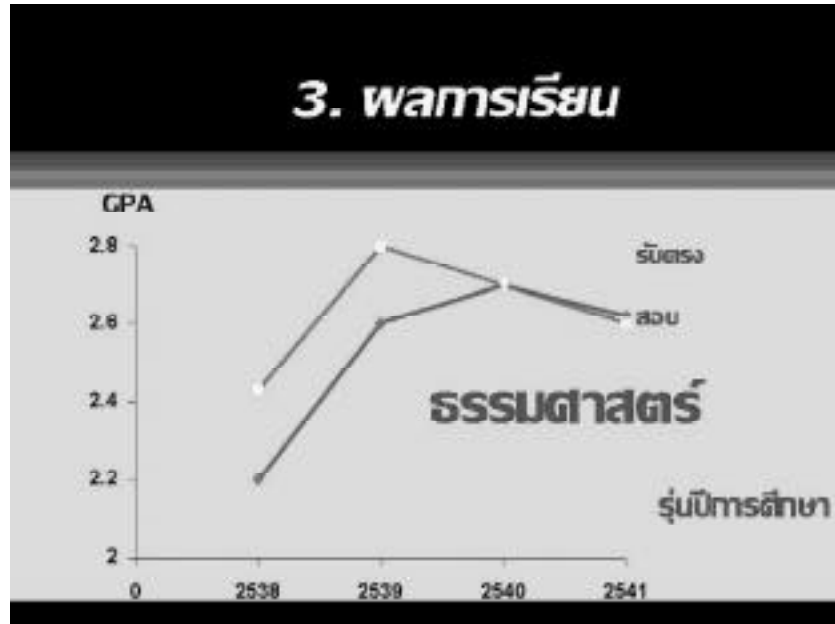
อาชีพบิดา	มทส	
	สอบ	รับตรง
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	41.4	28.4
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	27.6	14.5
เกษตรกร	11.1	37.6
อื่น ๆ	19.9	19.5
จำนวน มท.	3,026	2,385

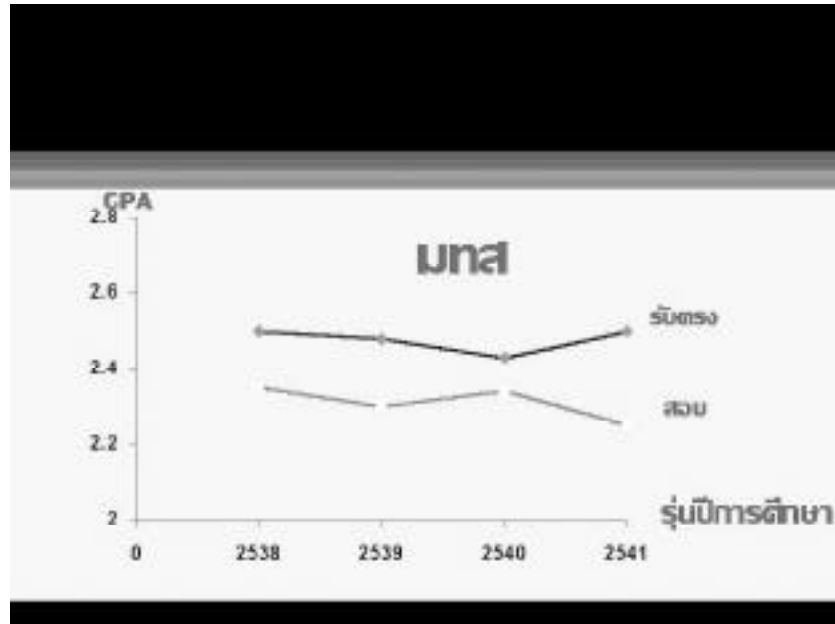
2.3 ภูมิภาค

ภูมิภาค	ธรรมชาติ	
	สอบ	รับตรง
กรุงเทพ	73.3	28.0
เหนือ	4.4	9.1
กลาง	5.0	18.1
ตะวันออก	3.4	11.9
ตจ/บ	5.5	6.9
ใต้	5.3	6.8
ตะวันตก	3.1	19.2
จำนวนมท.	11,123	1,645

ภูมิภาค	สงขลา	
	สอบ	รับตรง
กรุงเทพ	7.9	0.3
เหนือ	3.6	0.1
กลาง	1.9	0.2
ตะวันออก	1.4	0.1
ตอ/บ	3.9	0.3
ใต้	77.0	98.7
ตะวันตก	4.3	0.3
จำนวนต.	5,730	5,604

ภูมิภาค	มทส	
	สอบ	รับตรง
กรุงเทพ	24.0	1.6
เหนือ	9.7	6.3
กลาง	9.3	6.4
ตะวันออก	5.8	13.5
ตอ/บ	39.1	64.5
ใต้	8.3	6.6
ตะวันตก	3.8	1.1
จำนวนต.	3,026	2,385

4. อัตราสำเร็จการศึกษา

มหาวิทยาลัย	สอบคัดเลือก		รับตรง	
	รับเข้า	% สำเร็จ	รับเข้า	% สำเร็จ
ธรรมศาสตร์	11,142	85.8	838	83.4
สงขลา	3,122	69.2	3,600	70.1
มทส	2,162	44.2	959	59.5

5. มาตรการออกกลางคืน

มหาวิทยาลัย	สอบคัดเลือก		รับตรง	
	รับเข้า	% ออก	รับเข้า	% ออก
ธรรมศาสตร์	11,281	3.4	1,636	4.4
สงขลา	4,205	18.3	3,867	10.5
มทส	2,565	31.7	2,099	17.7

ข้อเสนอแนะ:

1. แต่ละสถาบันควรรับนักศึกษาด้วยวิธีรับตรงในสัดส่วนที่มากขึ้น

**2. การรับตรงที่มีการสอบข้อเขียน
ตัวประสานกับการสอบคัดเลือก
และการสอนชั้นมัธยมปลาย**

**3. ดัชนีพัฒนาระบบฐานข้อมูล
กลางอย่างจริงจังและต่อเนื่อง**

การอภิปราย

เรื่อง

ปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา : โควตาหรือการสอบร่วม

ดำเนินการอภิปราย โดย ดร.วิเชียร เกตุสิงห์
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ :

เรื่องที่คุณยกวันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ และได้รับความสนใจอย่างมาก รวมทั้งท่านผู้บริหารระดับสูง ที่ได้ให้เกียรติเข้าร่วมสัมมนาในวันนี้ ผมขออนุญาตแนะนำผู้อภิปรายพอสังเขป ดังนี้

ศ.ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ปัจจุบันเป็นรองอธิการบดีด้านวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ท่านมีผลงานมากมาย รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาของหน่วยงานต่าง ๆ

นายสุชาติ เมืองแก้ว ท่านเป็นที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนฯ ทบวงมหาวิทยาลัย (ตำแหน่งขณะนั้น) จบการศึกษาวิชาเอกคณิตศาสตร์ และเป็นมหาบัณฑิตด้านวางแผน ปัจจุบันท่านศึกษาปริญญาเอก คาดว่าจะจบในไม่ช้านี้ ประสบการณ์ท่านมากมาย เคยทำงานอยู่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

พันโทแพทย์หญิงกมลพรรณ ชีวพันธ์ศรี มาในฐานะผู้ปกครอง ท่านสำเร็จการศึกษาทางการแพทย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จบกุมารแพทย์จากโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ปัจจุบันเป็นผู้อำนวยการศูนย์บริการสาธารณสุข 10

ดร.ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ ท่านเป็นรองอธิบดีกรม
สามัญศึกษา (ตำแหน่งขณะนั้น) จบการศึกษาทางเศรษฐศาสตร์
สหกรณ์ในระดับปริญญาตรี และจบปริญญาโทและเอกจาก
ประเทศสหรัฐอเมริกา ท่านมีประสบการณ์มากมายเช่นกัน

ขอเรียนท่าน ศ.ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ อภิปรายเป็น
ท่านแรกครับ

ศ.ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ :

กราบเรียนท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
(ดร.วิชัย ดันศิริ) ท่านปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ท่านผู้อาวุโส ท่าน
ผู้มีเกียรติทุกท่าน ก่อนอื่นขอแสดงความยินดีกับอาจารย์ไทย
ทิพย์สุวรรณกุล ที่ได้ศึกษาเรื่องนี้ ผมเป็นกรรมการวิจัย
ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีด้วย การวิจัยสถาบันที่
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีทำเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เนื่องจาก
การวิจัยสถาบันกับฐานข้อมูลเป็นนโยบายของ ศ.ดร. วิจิตร ศรีสอ้าน
อดีตรองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งไปเจริญอกงามทั้งที่จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และที่มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีสุรนารี ในขณะนี้ผมถือว่าท่านเป็นบิดาของวิจัยสถาบัน
ของประเทศไทย เพราะท่านเป็นผู้บริหารที่ให้ความสนใจเรื่อง
ฐานข้อมูล เรื่องของการทำวิจัยสถาบันเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเป็น
ตัวแปรที่สำคัญที่ทำให้อาจารย์ไทย ประสบปัญหาในการเก็บข้อมูล
บางสถาบันผู้บริหารสูงสุดเป็นผู้ที่รอบรู้ ไม่มีความจำเป็นต้องใช้
ข้อมูล ข้อมูลจึงอยู่กับกระจัดกระจาย แต่ถ้าผู้บริหารให้ความ
สำคัญกับเรื่องการจัดเก็บข้อมูล ข้อมูลก็จะเป็นระบบและกระจาย

น้อยลง เป็นปัญหาของประเทศเรา แม้แต่ฐานข้อมูลระดับชาติก็ตาม ข้อมูลมักจะสูญหาย เป็นดัชนี (Indicator) ตัวหนึ่งของประเทศ กำลังพัฒนา และประเทศที่ด้อยการพัฒนา ถ้าเราช่วยกันทำเรื่องนี้ได้ ก็คงจะช่วยเรื่องการตัดสินใจไม่เฉพาะเรื่องการจัดสรรโอกาสในการเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาเท่านั้น ทั้งนี้ด้วยการสนับสนุนของ ดร.รุ่ง แก้วแดง ที่มองเห็นประเด็นนี้เป็นประเด็นที่สำคัญ

ผมสนใจแนวคิดที่อยู่เบื้องหลังของวิธีการจัดสรรโอกาส การสอบรวม การสอบคัดเลือก คือเรื่องของการ**คัดสรรคนที่มีคุณภาพ** ให้โอกาสเท่าเทียมกันทางสมอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ใช้หลักนี้เป็นสำคัญ เพราะฉะนั้นใครก็ตามที่มีสมองและความสามารถดี ได้คะแนนสูงกว่าก็ได้โอกาสทางการศึกษามากกว่า ซึ่งเป็นแนวคิดที่เราคิดว่าวิธีนี้มีความยุติธรรม และเป็นวิธีการหนึ่งที่มหาวิทยาลัยทุกแห่งให้ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้ประสานในการดำเนินการในเรื่องนี้ แต่โดยความเป็นจริงแล้ว**เอกสิทธิ์ในการคัดคนเข้าศึกษาในสถาบัน เป็นเอกสิทธิ์โดยสมบูรณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง** จึงมีความคิดที่ 2 เกิดขึ้นมาว่า การใช้ระบบสอบรวมแบบนี้มีข้อด้อยหรือข้อจำกัดอยู่เช่นกัน เพราะภูมิหลังของแต่ละคนแตกต่างกัน โอกาสต่างกัน เช่น คนที่อยู่ห่างไกลความเจริญ หรืออยู่ในส่วนภูมิภาคทั้งหลาย มีโอกาสน้อยกว่าคนที่อยู่ในเมืองใหญ่ ทั้งในการสอบ และในการกวดวิชา ดังนั้นจึงมีแนวคิดเกิดขึ้นว่าน่าจะให้คนที่มีโอกาสน้อยได้มีโอกาส ซึ่งเป็นที่มาของวิธีการรับโดยระบบโควตา ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของนายกสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อย่างไรก็ตามภายใต้วิธีการนี้มีแนวคิดที่สำคัญ อยู่ 2 ประการ คือ

1. **การจัดสรรโอกาส** หรือเปิดโอกาสให้กับกลุ่มที่ด้อยโอกาสมาสอบหรือมาแข่งขัน เช่น คนที่ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ สังคม เป็นต้น

2. **การจะส่งเสริมคนที่มีพรสวรรค์** จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่งเสริมกลุ่มคนเหล่านี้ค่อนข้างมาก มีการรับเองหลากหลายรูปแบบ ทั้งทางด้านกีฬา ดนตรี ศิลปะ เช่น เปิดรับตรง สาขาภาษาไทย สถาบันกษัตริย์ไทย เนื่องจากสาขาเหล่านี้ไม่ค่อยมีคนนิยมเรียน ไม่สามารถเปิดสอบโดยทั่วไป โดยเฉพาะสถาบันกษัตริย์ไทย งานมีจำกัด ต้องจ้างมาเรียน ซึ่งถือว่าการสืบสานวัฒนธรรมไปด้วย หรือโครงการจุฬาฯชนบท เป็นโครงการที่เปิดโอกาสและส่งเสริมให้คนในชนบทที่มีพรสวรรค์ในเรื่องกีฬา ดนตรี ศิลปะ ให้มีความเป็นเลิศทางด้านที่ตนเองถนัด ซึ่งถ้าให้คนเหล่านี้มาสอบรวมโอกาสสอบได้คงเป็นไปได้ยาก ผมคิดว่าถ้างานของอาจารย์ไทยได้มีโอกาสเต็มตรงนี้ให้ชัดขึ้นจะสมบูรณ์มาก

อย่างไรก็ตาม ถ้ามองไปในอนาคต คงเป็นตามที่ท่านประธานกล่าวเปิด กล่าวคือ ใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติมาตรา 26 ระบุไว้ว่า **การที่จะจัดสรรโอกาสให้คนเข้าเรียนต่อระดับอุดมศึกษานั้น จะต้องพิจารณาผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษา** แต่จะใช้มากใช้น้อย ขึ้นอยู่กับปรัชญาและวิธีการที่สถาบันหรือมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง และเมื่อมาพิจารณามาตรา 26 วรรคแรก ได้เขียนไว้ชัดเจนว่า **การประเมินผลการเรียน จะต้องพิจารณาด้วยวิธีที่หลากหลาย และจะใช้หลักโดยการพิจารณาพัฒนาการเป็นสำคัญ** นั่นคือพิจารณาโดยการอิงตนเอง ไม่ใช่

อิงกลุ่มหรืออิงเกณฑ์ เป็นเรื่องที่สำคัญมากที่ต้องสร้างความเข้าใจให้กับครู-อาจารย์

ดังนั้น การวัดและประเมินการเรียนระดับมัธยมศึกษาจะต้องมีมาตรฐาน ครู-อาจารย์ จะต้องเป็น Professional คาดว่าในอนาคตน่าจะดีขึ้น ด้วยมาตรการใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ หมวด 7 มาตรา 52 และ 57 ในเรื่องของการยกย่องครู การพัฒนาครู การสร้างครูแนวใหม่ที่ต้องเรียนอย่างน้อย 5-6 ปี คัดสรรคนที่จะมาเป็นครู แต่ในขณะนี้น่าเป็นห่วงมาก เพราะความเข้าใจเรื่องของการวัดและประเมินผลของครูในระดับโรงเรียนยังอิงเกณฑ์อิงกลุ่ม ซึ่งยังเป็นปัญหาอยู่มาก อย่างไรก็ตามหากเป็นไปตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ คาดว่าเรื่องของ GPA จะต้องมียุทธศาสตร์ต่อไปแน่นอน เพราะฉะนั้นการปรับปรุงเรื่อง GPA เป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการ ถึงแม้ว่าจะใช้วิธีการประเมินผลแบบไหน ไม่ว่าจะเป็นการประเมินโดยตนเองหรือรับตรง หรือสอบคัดเลือกก็ตาม เรื่องนี้จะต้องอาศัยการวิจัย คำนึงว่ามาก เพราะสภาพปัจจุบันขณะนี้ GPA มาจากโรงเรียนที่มีคุณภาพต่างกัน ซึ่งทางวิชาการรับไม่ได้เลย ถ้ามองในแง่ของการวัดผลที่เรียนมา ทำอย่างไรคุณภาพของโรงเรียนจะใกล้เคียงกัน เป็นเรื่องที่ต้องทำในระยะยาว สำหรับในระยะสั้นจะต้องใช้เทคนิคเรื่องของการแปลงค่า GPA โดยปรับให้ใกล้เคียงกันกับคุณภาพโรงเรียนที่แตกต่างกัน มิเช่นนั้นแล้ว คะแนน 66 คะแนน จะเป็นตัวสร้างความยุติธรรม แต่ถ้ามองในเชิงนโยบาย ในฐานะที่ผมเป็นกรรมการของทั้งกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย คิดว่าประเด็นนี้สำคัญ ต้องลงทุน เป็นประเด็นที่ผมอยากให้รายงานของอาจารย์ไทย ได้

แสดงให้เห็นความสำคัญในประเด็นเหล่านี้ไว้ด้วยนอกจากฐานข้อมูล อย่างไรก็ตามผลการประเมินผู้เรียนจะต้องใช้ในการจัดสรรโอกาส การสอบคัดเลือกโดยทบวงมหาวิทยาลัยตบสนองระดับมัธยมศึกษาค่อนข้างมาก การออกข้อสอบก็สอดคล้องกับหลักสูตรมัธยมศึกษา เมื่อ 5-6 ปีก่อน อเมริกาส่งนักการศึกษามาสัมภาษณ์ผม เรื่องการรวมอำนาจของประเทศไทย คือเรามีชื่อเสียงเรื่องการรวมอำนาจ โดยเฉพาะทางการศึกษา แต่ปัจจุบันเรากำลังจะกระจายอำนาจ สิ่งที่อเมริกาสนใจมากคือการสอบในระดับมัธยมศึกษา กับหลักสูตรระดับชาติ ว่าทำไมเรามีวัตถุประสงค์ร่วมกันได้ ขณะนี้อเมริกาในแต่ละรัฐ เริ่มมีการสอบไล่ในระดับมัธยมศึกษา ในขณะที่เรามาออกข้อสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ใกล้เคียงกับการสอบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจากงานวิจัยจำนวนมากในสมัยก่อน พบว่าคะแนนสอบ ม. 8 ที่ใช้คัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยทำนายได้ดีกว่าการสอบคัดเลือก และเมื่อ 3-4 ปีก่อน ลูกศิษย์ผมทำวิจัยเรื่องคะแนนสอบคัดเลือกพบว่า คนที่ได้คะแนนวิชาฟิสิกส์ในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยมาก GPA กลับได้น้อย เป็นประเด็นที่น่าคิดเหมือนกันว่า ต่อไปทบวงมหาวิทยาลัยจะไปอยู่ในกระทรวงใหม่ ศูนย์ทดสอบจะอยู่สำนักรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพ

ผมคิดว่า**ทางเลือกที่ 1** น่าจะมีการสอบมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยไม่ต้องสอบคัดเลือกรวม (National Assessment) เพราะหลักการกระจายอำนาจที่สำคัญต้องมีมาตรฐาน คือใช้คะแนนสอบมัธยมศึกษาปีที่ 6 พิจารณาเข้ามหาวิทยาลัยได้เลย สำหรับส่วนที่ต้องการสอบเฉพาะก็ขึ้นอยู่ที่สถาบันแต่ละแห่ง

ทางเลือกที่ 2 น่าจะเป็นระบบสากล คือ จัดให้มีศูนย์ทดสอบกลาง สามารถสอบเก็บคะแนนไว้ได้ และสมัครที่ไหนก็สมัครได้ เช่น ระบบของประเทศแคนาดาและออสเตรเลีย ผมคิดว่าเราน่าจะพัฒนาไปสู่ระบบนั้น คือให้โอกาสในการเลือก อยากรเรียนอะไร รู้ว่าคะแนนระดับนี้ สามารถไปสมัครที่ไหนได้บ้าง แต่อาจจะมีปัญหาเรื่องการลงทะเบียนและซ้ำซ้อนบ้าง ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดา อาจมีการยืดหยุ่นได้ ไม่จำเป็นต้องรับปีละครั้ง เข้าต่อนไหนก็เรียนได้ สามารถเทียบโอนได้ ผู้เรียนมีสิทธิมากขึ้นสามารถเลือกเรียนที่ไหนอย่างไร โดยสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งพิจารณาเอง

กรณีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นตัวอย่างหนึ่งที่คัดเลือกโดยไม่ใช้คะแนนสอบเลย แต่พิจารณาจาก GPA อย่างเดียว สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งควรแข่งกันที่คุณภาพ แต่มีข้อสังเกตจากงานวิจัยของอาจารย์ไทย พบว่าสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งจัดสอบเหมือนกับที่ทบวงมหาวิทยาลัยสอบ ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ควรทำ แต่ในระยะหลังมีแนวโน้มดีขึ้น คือมีการสอบ 2 ครั้ง โดยนำผลที่ทบวงมหาวิทยาลัยไปประกอบการพิจารณา ผมคิดว่าในระยะยาวน่าจะคืนเอกสิทธิ์และวิธีการพิจารณาไปที่สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง สำหรับเรื่องการใช้ GPA ให้มีมาตรฐาน ต้องมีการตกลงร่วมกัน เช่น ประเทศออสเตรเลีย ใช้วิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษเป็นเกณฑ์ สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องพิจารณาอย่างน้อย 2 วิชาหลักนี้เป็นตัวแกน และต้องกำหนด GPA ว่าควรเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ คือต้องมีระบบ แต่มีความหลากหลายในการตัดสินใจ หลากหลายทั้งให้โอกาสกับคนที่อยากเรียนที่ไหนอย่างไร

สำหรับข้อค้นพบที่ว่า **นักศึกษาที่รับตรงมีเปอร์เซ็นต์จบสูงกว่า** และ GPA มีแนวโน้มสูงกว่า จากสถาบันอุดมศึกษาเพียง 3 แห่ง ถ้าข้อสรุปถูกต้อง เช่น กรณีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี GPA กลุ่มนี้ดีกว่าสอบร่วมแน่นอน ถ้าผลการเรียนไม่ดีกว่าจึงไม่น่าเป็นไปได้ เพราะ GPA พื้นฐานดีกว่า คือสอดคล้องกับพื้นฐานความรู้เดิม เพราะว่าการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยเป็นการสอนเป็นห้องใหญ่ นักศึกษาทุกคนได้รับการสอนด้วยวิธีเดียวกัน ในฐานะที่เป็นประธานการปฏิรูประบบการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา คิดว่าเราจะต้องให้ความสนใจในความแตกต่างของนักศึกษามากขึ้นกว่าในอดีต แต่คงต้องใช้เวลาพอสมควร เพราะว่าอาจารย์ทุกคนยังภาคภูมิใจในตัวทฤษฎีความรู้ที่ตนเองมีอยู่ เป็นสิ่งที่ต้องพัฒนากันต่อไป

โดยสรุป ผมเชื่อว่าการรับตรงมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ๆ และในที่สุดสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งจะกลับไปพัฒนา เป็นระบบที่หลากหลายขึ้น ซึ่งไม่ใช่ผลการสอบเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกเป็นหลัก แต่ใช้ความถนัด ความสามารถ และผลการเรียนเดิม เป็นต้น และให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งพิจารณากันเอง ผมอยากเห็นภาพนี้ในอนาคตซึ่งไม่ไกลเกินไปนัก ขอขอบคุณครับ

นายสุชาติ เมืองแก้ว :

ประเด็นที่ 1 ระบบประสานงาน ที่อาจารย์สมหวังได้พูดถึงว่า อยากจะให้สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งรับไปดำเนินการสอบคัดเลือกเอง เป็นเรื่องที่ถูกต้องตามหลักสากลว่า มหาวิทยาลัยต้องมีอิสระในการรับนักศึกษา การรับครูอาจารย์ การสร้างหลักสูตร การสอบ และการวัดผล ทุกเรื่องดังกล่าวเป็นเสรีภาพของ

มหาวิทยาลัยที่จะทำได้ แต่สิ่งที่น่าเป็นห่วงคือ ในอดีตที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งต่างจัดสอบเอง ในเวลาที่ต่างกัน ขาดการประสานงานกัน ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนและสูญเสียทั้งทรัพยากรและเวลา เพราะฉะนั้นต้องมีระบบการประสานงานที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการรวมเป็นกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในอีก 2 ปีข้างหน้า จะทำให้สถาบันอุดมศึกษาประมาณ 140 สถาบันเข้ามาอยู่ภายใต้ระบบคณะกรรมการการอุดมศึกษาดังนั้นระบบการประสานงานการสอบคัดเลือกต้องชัดเจนว่าควรเป็นอย่างไร จะใช้ระบบเดิมหรือจะให้แต่ละสถาบันสอบคัดเลือกเอง

ประเด็นที่ 2 เรื่องของช่วงเวลาในการจัดสอบ มหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาจะต้องกำหนดช่วงเวลาสอบให้มีความยืดหยุ่น เพราะในช่วงที่ผ่านมาทบวงมหาวิทยาลัยเปิดสอบปีละ 2 ครั้ง แต่ระยะเวลาค่อนข้างกระชั้นชิด หลังจากการสอบมีเวลาเพียงหนึ่งเดือนในการจัดอันดับและแจ้งมหาวิทยาลัย ดังนั้นจึงควรปรับระบบนี้ให้มีความยืดหยุ่นและชัดเจนมากขึ้น เพื่อไม่ให้ผู้ปกครองหรือนักศึกษามีเวลาเตรียมตัว

ประเด็นที่ 3 เนื้อหาวิชาที่สอบ การสอบคัดเลือกปัจจุบันเน้นวิชาหลักมากถึง 14-15 วิชา และวิชาเฉพาะ/ความถนัดบ้างในบางกลุ่มสาขา แต่จากการศึกษาของดร.ไทย ทิพย์สุวรรณกุลและในต่างประเทศ จะเห็นได้ว่าในอนาคตนักศึกษาจะต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้อินเทอร์เน็ต เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้จากต่างประเทศนั้น มีทักษะในการค้นหาความรู้นอกบทเรียนมากขึ้น ตลอดจนมีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษ ดังนั้นความรู้ในเรื่องคอมพิวเตอร์และ

ภาษาอังกฤษน่าจะเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ไม่ใช่พิจารณาเฉพาะวิชาที่เป็นความถนัด เพราะจากการศึกษาในรายงานฉบับนี้ จะเห็นว่าอัตราการตกออกระหว่างปี 1 ขึ้นไป ในชั้นปี 2 ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในต่างจังหวัด และทางด้านสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์มีนักศึกษาเข้ามางดวิชาหนึ่งปีเพื่อสอบใหม่ในปีหน้า

ประเด็นที่ 4 การเทียบโอน ในอนาคตมหาวิทยาลัยจะต้องมีการเทียบโอนทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น ผู้ที่เรียนคอมพิวเตอร์จากสถานศึกษานอกระบบ หรือผู้ที่มีทักษะด้านการเกษตร ไม่ว่าจะ เป็นทักษะในการเลี้ยงไก่ เลี้ยงหมู เพาะเห็ด เป็นต้น สามารถเข้าสู่ในระบบโดยมีสิทธิตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอบคัดเลือก แต่สามารถเทียบโอนได้เลย

จากการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยเมื่อ 4-5 ปีก่อน โดยมีอาจารย์สมหวังเป็นประธานวิจัย พบว่าผู้ที่จบ ม.6 หรือเทียบเท่า ถ้าไม่เลือกสถาบัน สามารถเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยได้เกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ถ้าพิจารณาเฉพาะสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย สถาบันราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่ารับได้หกหมื่น จากผู้สมัครแสนกว่าคน ดังนั้นผมคิดว่าโอกาสในการเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยในบ้านเราถ้าพิจารณากันจริง ๆ แล้วมีโอกาสนั้นอยู่กับว่าจะเลือกสถาบันที่มีชื่อเสียง หรือเลือกตามค่านิยม ตามเพื่อน

ประเด็นที่ 5 ระบบแนะแนวในโรงเรียน เป็นระบบที่จะต้องปรับและพัฒนาขึ้นอย่างจริงจัง ครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่เรื่อง

การแนะแนวการศึกษา ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและระดับมัธยมศึกษาจะต้องเข้มแข็ง จะต้องให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจได้ว่า ฟังอาจารย์แนะแนวแล้วไม่วางแผนชีวิตผิดพลาด

ประเด็นที่ 6 งบประมาณ ต่ไปการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษาจะมีลักษณะเป็น block grant โดยจัดสรรตามรายหัวของนักศึกษา ถ้ามีจำนวนนักศึกษามากก็ได้ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นตามสิทธิ์นั้น เป็นแนวทางหนึ่งในการเพิ่มคุณภาพในการพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาในสถาบันต่างๆ ถ้าสถาบันใดมีคุณภาพไม่ดี นักศึกษาไม่นิยมมาเข้า ก็ต้องให้ประชาชนรู้ว่าใช้เงินงบประมาณ ใช้เงินภาษีแล้วไม่ได้ผล กระบวนการเหล่านี้จะเป็นกระบวนการที่คู่ขนานกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระบบงบประมาณเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้การศึกษาของอุดมศึกษามีการประสานงาน และมีการเปลี่ยนแปลงและเน้นคุณภาพมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม เรื่องที่อยากจะเรียนเสริมก็คือ การรวมเป็นกระทรวงเดียวกัน จะทำให้สถาบันอุดมศึกษาประมาณ 140 สถาบัน มาอยู่ภายใต้คณะกรรมการการอุดมศึกษาในอีก 2 ปี 6 เดือนข้างหน้า สถาบันราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งกระจายครอบคลุมในเขตพื้นที่ในต่างจังหวัด นอกจากนี้ยังมีมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค ในส่วนกลาง มหาวิทยาลัยเอกชน กระจายกันอยู่แทบทุก ๆ จังหวัด ยกเว้นบางจังหวัดไม่เกิน 5 จังหวัด ที่ยังไม่มีสถาบันระดับอุดมศึกษา ถึงแม้จัดการศึกษาไม่ถึงระดับปริญญา แต่ก็มีระบบเปิดให้อย่างกว้างขวาง ทำอย่างไรถึงจะไม่ให้คนเข้ามาแออัดอยู่ในส่วนกลาง และทำให้สถาบันที่อยู่ในท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง สามารถรับนักศึกษาที่อยู่ในชั้นปี 1-2 และพัฒนาเป็น 3 ปีได้ สำหรับมหาวิทยาลัยในส่วนกลางก็ผลิต

ระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ให้มากขึ้น มีงานวิจัยมากขึ้น และจะต้องเน้นการพัฒนาเชิงคุณภาพของบุคลากรในระยะต่อไป กล่าวคือ หน้าที่ในการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีให้เป็นของวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคหรือมหาวิทยาลัยที่อยู่ในภูมิภาค โดยประสานกับโรงเรียนมัธยมสร้างฐานให้เข้มแข็ง ดังนั้นทิศทางการพัฒนาการสอบคัดเลือกนั้น คงไม่มองแค่ระบบสอบคัดเลือกระบบเดียว แต่ต้องมองทั้งระบบขององค์กรวมในการพัฒนาเชิงคุณภาพและการบริหารด้วย

ดร. ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์ :

กรมสามัญศึกษาในฐานะที่เป็นลูกค้ารายใหญ่ ข้อมูลจำนวนนักเรียนที่สมัครสอบเข้ามหาวิทยาลัยในปี 2542 พบว่าจำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยแสนกว่า ๆ เป็นเด็กที่จบจากมัธยมของกรมสามัญศึกษา ประมาณแสนหนึ่งหมื่นคน จากจำนวนเด็กที่จบ ม.6 สังกัดกรมสามัญศึกษาจำนวนสองแสนห้าหมื่นคน แต่ไปสมัครจริงประมาณ 8 หมื่นคนเท่านั้น และเมื่อไปตรวจสอบข้อมูลจำนวนผู้สมัคร ผู้สอบได้ ในโรงเรียนมัธยมกรมสามัญศึกษา พบว่ามีจำนวนโรงเรียนในสังกัดถึง 355 โรงเรียน ไม่มีผู้ไปสมัครสอบเลย

ระบบของเราเมื่อเทียบกับต่างประเทศแล้ว จะเห็นว่ายังล้าหลังกว่ามากในต่างประเทศสามารถสมัครได้ตลอดปี และสามารถส่งผลการเรียนไปที่คณะที่ต้องการจะศึกษาได้เลยโดยไม่ต้องผ่านกระทรวงศึกษาธิการของประเทศ หรือผ่านอธิการบดีของมหาวิทยาลัย จะสอบคณะไหนก็ส่งไปคณะนั้น ซึ่งก็จะมีหนังสือตอบมาว่าจะรับหรือไม่รับ และเมื่อเรียนครบ

หน่วยกิตก็กลับได้เลย แต่ละคนอาจใช้เวลาในการเรียน ต่างกัน ในต่างประเทศใช้ระบบนี้ใช้มานานกว่า 30 ปีแล้ว ในขณะที่เรายัง พุดถึงเรื่องการสอบเอนทรานส์อยู่ อย่างไรก็ตามก็เป็นเรื่องที่ดี ที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้ทำการวิจัยในเรื่องนี้ และมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่ให้ความสำคัญกับเรื่อง นี้เช่นกัน

ในอดีตเรื่องของอุดมศึกษา มีการทำ Manpower Approach คือเป็นการวางแผนว่าสาขาใดตลาดแรงงานต้องการ และต้องการ จำนวนเท่าใด ก็จะรับคนเข้าเรียนมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกัน แต่ในปัจจุบันเราได้พยายามให้ผู้จบ ม.6 และต้องการศึกษาต่อ ในระดับอุดมศึกษาได้เรียนทุกคน เรากำลังเปลี่ยนปรัชญาไปเป็น Social demand approach ซึ่งจะทำให้มีคนจบปริญญามาแล้ว ไม่มี งานทำเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้การจัดสรรงบประมาณของรัฐ ให้แก่มหาวิทยาลัยยังมีสัดส่วนที่น้อยอยู่ ผู้เรียนต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย เราจะเอางบประมาณที่มีจำกัดไปใช้อย่างไร และจะคัด คนประเภทไหนเข้าไปเรียนในระดับอุดมศึกษา จบออกมาเขาจะ ทำอะไร อย่างไรก็ตามผมเห็นด้วยกับอาจารย์สุชาติว่า เด็กที่จบ ม.6 ไม่ว่าจะมีความสามารถหรือ GPA เท่าไรก็ตาม มีโอกาสเรียน จบทุกคน แต่ว่าขณะนี้มหาวิทยาลัยรับได้จำกัดจำนวนหนึ่งเท่านั้น จึงจำเป็นต้องมาพิจารณาว่าจะให้โอกาสแก่ใคร ผมเชื่อว่าคณะ แพทย์ศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ หรืออีกหลาย ๆ คณะที่เป็น ที่สนใจของนักเรียนที่จบ ม.6 มีผู้ไปสมัครจำนวนมากทุกปี ผม เป็นคนหนึ่งในการเรียกร้องให้ใช้ค่าของ GPA และ PR ในสัดส่วน ที่สูงขึ้น เพราะ 5 -10% เป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย และเป็น

สาเหตุให้เด็กต้องไปกวตริชากันมาก และถ้ามาพิจารณาวิชาที่สอบรวมของมหาวิทยาลัยนั้น ควรนำวิชาหลักที่สอนในโรงเรียนมาพิจารณาร่วมด้วย อาจเป็น GPA ย่อยตัวหนึ่งก็ได้ เนื่องจากค่า GPA สูงอยู่แล้ว ประมาณ 90% เป็นวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ถ้าคิดอย่างนี้รู้สึกสบายใจว่าค่า GPA อยู่ในสัดส่วนสูง ถึงแม้ว่า GPA รวมที่เรียนในช่วง ม. 4 ม.5 และม.6 ค่อนข้างน้อย คงไม่กระทบมากนัก

สำหรับประเด็นที่จะคัดเลือกแบบโควตาหรือแบบสอบร่วมนั้น ผมคิดว่าน่าจะมีทั้ง 2 อย่าง แต่อยากให้เห็นว่าสัดส่วนของโควตาหรือสัดส่วนของการตัดสินใจโดยมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งตัดสินใจเองมีมากขึ้น ในสัดส่วนที่สูง เพราะจากงานวิจัยนี้ มหาวิทยาลัยหลายแห่งผลออกมาดีมาก คิดว่าถ้าไม่ทำอย่างนั้นบุคคลหลายคน ลูกหลานของคนอีกหลายครอบครัวจะไม่มีโอกาสได้เรียนมหาวิทยาลัย ยิ่งเราคิด GPA ที่เป็นวิชาการมากขึ้นเท่าไร คนที่มาจากครอบครัวยากจน คนที่อยู่ชนบท จะไม่มีโอกาสได้เข้ามหาวิทยาลัยเลย เพราะคะแนนเฉลี่ยต่อไปเขาจะไม่สูงและโอกาสกวตริชากับอาจารย์เก่ง ๆ จะไม่มี อยากจะเสนอว่าในอนาคตน่าจะให้อิสระแก่กับมหาวิทยาลัยในการรับนักศึกษามากขึ้น และเห็นด้วยกับอาจารย์สุชาติว่า ควรให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งสร้างความสัมพันธ์กับโรงเรียนมัธยมในแต่ละเขตพื้นที่ในการวางแผนคัดเลือกบุคคลเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัย จะเห็นตัวอย่างได้จากประเทศสหรัฐอเมริกา จะมีผู้แทนของมหาวิทยาลัยไปแนะนำตามโรงเรียนมัธยมต่าง ๆ โดยไปสัมภาษณ์นักเรียนว่าอยากไปเรียนที่ไหน คณะอะไร ซึ่งจะทำให้เด็กมีเวลาเตรียมตัวตั้งแต่

อยู่ high school สามารถเข้าไปโดยไม่ต้องไปสอบแข่งขัน เพราะรู้ว่าเมื่อจบแล้วจะไปเรียนอะไร ที่ไหน ผมทราบว่าที่มหาวิทยาลัยมหิดล บางคณะหรือที่ศิริราชก็ใช้วิธีนี้ โดยนำนักเรียนมัธยมศึกษาไปฝึกที่ศิริราชพยาบาล และเลือกเข้าเรียนคณะแพทย์ ถ้าเด็กต้องการ แต่ถ้าไม่ชอบสามารถเปลี่ยนไปเรียนที่อื่นได้ แทนที่จะเปิดสอบร่วมอย่างเดียว เพราะทำให้มีการสะสมสิทธิ์ปีหนึ่งจำนวนมาก ทำให้เกิดการสูญเสีย อย่างไรก็ตามคิดว่าต้องผสมผสานทั้ง 2 วิธี แต่สัดส่วนของผู้ที่มหาวิทยาลัยเลือกเองควรสูงขึ้น เพราะถ้าไม่มีการสอบร่วมเลยจะเกิดปัญหา เช่น ถ้าอยู่เชียงใหม่ แต่อยากเรียนที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็ไม่มีโอกาสมาสอบ นอกจากนี้มีข้อค้นพบในงานวิจัยบางส่วนที่ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่ดี คือการสอบตรงหรือโควตาทำให้ลูกชาวไร่ชาวนาได้เข้ามาเรียนมากขึ้น ถ้าสอบแข่งขันโดยปกติ ผมคิดว่าไม่มีโอกาสเลย เพราะหลายฝ่ายยังเชื่อว่าคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความต่างกัน ทบวงมหาวิทยาลัยนักวิชาการเป็นห่วงเรื่องวิชาการ สาเหตุที่คุณภาพมาตรฐานของโรงเรียนไม่เท่ากัน มีปัจจัยหลายอย่าง เช่น

มีตัวป้อนแตกต่างกัน คือเด็กที่เข้าไปสู่โรงเรียนมีความแตกต่างกัน จะเห็นว่าโรงเรียนที่มีเด็กไปสมัครจำนวนมาก ก็ต้องมีการสอบคัดเลือก ทำให้ได้เด็กเก่งจำนวนหนึ่ง ในขณะที่บางโรงเรียนเด็กมาสมัครน้อยก็รับได้หมด ซึ่งถ้าไปพิจารณาที่ภูมิหลังของเด็กเหล่านั้นแล้ว จะเห็นว่าภูมิหลังที่ต่างกัน ตัวป้อนต่างกัน ตั้งแต่เริ่มต้นแล้ว เพราะฉะนั้นจะให้ผลผลิตออกมาเท่ากัน จึงเป็นไปได้

ปัญหาเรื่องจำนวนครู แต่ละโรงเรียนมีจำนวนครูไม่เท่ากัน และขีดความสามารถก็ไม่เท่ากัน แม้ว่าในขณะนี้จะมีครูที่จบปริญญาตรี ปริญญาโทเป็นส่วนใหญ่ แต่ที่น่าเป็นห่วงคือ เมื่อมีการทดสอบความรู้ความสามารถของครูในวิชาหลัก ๆ ครูหลายคนมีความรู้ไม่ถึงครึ่งของเนื้อหาที่สอบ นอกจากนี้ในเรื่องของวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ก็มีความแตกต่างกันระหว่างโรงเรียนในเมืองและโรงเรียนในต่างจังหวัด ถ้าเราอยากจะทำสร้างคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือโรงเรียนทั่วไปให้ใกล้เคียงกัน ผมเห็นด้วยกับอาจารย์สุชาติ คือ ต้องปรับวิธีการจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนเหล่านี้ใหม่ โดยโรงเรียนที่มีความพร้อมน้อยจะได้รับการจัดสรรมากกว่าโรงเรียนที่มีความพร้อมมาก และถ้าทำในระยะยาว เชื่อว่าคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาจะมีความใกล้เคียงกันมากขึ้น แต่สิ่งที่ดำเนินการอยู่เวลานี้ คือจัดโรงเรียนมัธยมศึกษาตามกระแสของการสอบเข้ามหาวิทยาลัย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าการเรียนการสอน การสอบเข้ามหาวิทยาลัยเป็นดัชนีบ่งชี้ว่าควรจัดโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างไร เนื่องจากเราเน้นวิชาหลัก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ มากเกินไป จึงทำให้ได้แต่คนเก่ง แต่มิติของความเป็นคนดี ตาม พ.ร.บ.ไม่ได้เน้น ถึงจะเน้นแต่ก็ไม่ได้นำมาสอบ นักเรียนไม่สนใจ ผู้ปกครองก็ไม่สนใจ จึงทำให้จัดการเรียนการสอนไม่ให้ความสำคัญกับวิชาอื่น ๆ นอกจากวิชาหลักที่ใช้ในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย

ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษา จะแตกต่างไปจากที่ทำอยู่ในขณะนี้ จะต้องมีการแก้ไข โดยต้อง **ปรับวิธีการสอบคัดเลือกใหม่ ปรับวิธีการสอนในระดับมัธยมศึกษาใหม่** รวมถึงการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าใจ

ซึ่งกรมสามัญศึกษาได้มีการเตรียมการแล้ว การใช้ GPA ในปีต่อไป ได้มีการซักซ้อมทำการเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ของเราเรียบร้อยแล้ว มีการประชุมผู้แทนของทุกจังหวัดทั่วประเทศในวันที่ 2-3 มิถุนายนที่ผ่านมา มีการทำรหัสนักเรียน มีการตรวจสอบโดยข้อสอบกลางของกรมวิชาการ เพื่อป้องกันโรงเรียนให้เกรดเพื่อตลอดจนเรื่องของการวัดและประเมินผล ที่อาจารย์สมหวังเป็นห่วง **คิดว่ามหาวิทยาลัยที่กระจายอยู่ในส่วนภูมิภาค น่าจะเข้ามาทำงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในการพัฒนาขีดความสามารถในการวัดผล และประเมินผลของนักเรียน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นว่า ค่า GPA ที่เราให้กับเด็กไปนั้นมหาวิทยาลัยยอมรับได้** อย่างไรก็ตามเวลาปีเดียวคงไม่เสร็จ แต่คิดว่าจะทำเรื่องนี้ต่อเนื่องไปหลาย ๆ ปี เพื่อสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้น และข้อสำคัญ ถ้าทำได้ถูกต้องทุกปี น่าจะทำให้การกระจายโอกาสให้คนเข้าเรียนอุดมศึกษามีมากขึ้น

ประเด็นสุดท้าย คือ **อยากจะทำให้อะไรมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพิ่มโครงการพิเศษ หรือให้โควตาพิเศษกับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคมมากขึ้น** ขณะที่สัดส่วนของผู้ที่เข้ามหาวิทยาลัย และผู้ที่จบปริญญาตรีที่สูงขึ้น แต่ถ้าพิจารณาที่ภูมิภาคแล้ว จะเห็นว่ายังมีบางครอบครัวไม่มีคนเรียนจบปริญญาตรีเลย ซึ่งหมายถึงกลุ่มของคนจน/ผู้ด้อยโอกาส ในขณะที่บางครอบครัวจบปริญญาตรีปริญญาโท ทั้งหมด ถ้าระบบการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยให้ความยุติธรรมและเปิดโอกาสให้ทุกคน จะต้องคำนึงถึงคนกลุ่มนี้ด้วย เพราะผมเชื่อมั่นว่า ถ้ามีคนใดคนหนึ่ง ครอบครัวได้เรียน

ถึงระดับปริญญาตรี จะเป็นหลักของครอบครัวได้ และสามารถช่วยคนรุ่นหลังให้เข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาได้ ผมคิดว่าในสังคมไทย การมีปริญญาที่มีความหมายมากกว่าเงินเดือนอย่างเดียว เพราะฉะนั้นก็อยากจะฝากว่าทำอย่างไร จึงจะให้โอกาสคนเหล่านี้ได้มากขึ้นในอนาคต และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลังจากการประชุมในวันนี้แล้ว การปฏิรูปการศึกษาน่าจะทำให้โอกาสของคนเหล่านั้นมีมากขึ้นกว่าที่ผ่านมา ขอขอบคุณครับ.

ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ :

ประเด็นที่วิตกกังวลว่า การนำ GPA มาพิจารณา จะทำให้โรงเรียนช่วยเด็กของตน โดยการให้คะแนนสูง เพื่อให้ค่า GPA สูงตามไปด้วยนั้น รัฐมนตรีอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เคยกล่าวถึงในการประชุมคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติว่าทำไม่ได้ ซึ่งจากการที่ผมตรวจสอบข้อมูลเป็นรายโรงในช่วง 2 ปี ทั้งของทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องของเกรดเพื่อยังไม่เกิดและอาจจะไม่เกิดตลอด 2 ปีนี้ โดยเฉลี่ยนักเรียนที่จบมัธยมปลายทั้งโรงเรียน ค่าเฉลี่ยต่างกัน กำลังจะศึกษาต่อว่าเกิดอะไรขึ้น

ประเด็นที่ 2 GPA มาตรฐานต่างกัน เมื่อไปหาความสัมพันธ์กับคะแนนสอบคัดเลือกเป็นรายวิชา จากจำนวนนักเรียนเป็นแสน ๆ พบว่าปีนี้สูงขึ้นกว่าปีที่แล้ว ซึ่งสามารถนำมาแทนกันได้

พันโทแพทย์หญิงกมลพรรณ ชิวพันธุ์ศรี :

ดิฉันไม่ได้เป็นนักวิชาการ มองในแง่ความจริงว่าอะไรที่น่าจะเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาของไทย ทั้งวิธีการปฏิรูปการสอบตรง สอบรวม ถ้าใช้วิชาการอย่างเดียว การศึกษาของไทย

จะอยู่ที่เดิม ถ้านำแต่วิชาการมาสอบ เด็กไทยจะเรียนอย่างเดียว และจะไม่พัฒนาอย่างอื่นเลย ไม่ค่อยมีความคิดสร้างสรรค์ ความคิดในการแก้ปัญหาชีวิต ขาดการสอนจริยธรรม จะเห็นได้จากการศึกษาของดร.ไทย ซึ่งพบว่า ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีจะมีโอกาสเข้ามหาวิทยาลัยได้มากกว่า แต่ในขณะนี้ดีขึ้น บางโรงเรียนมีการปรับปรุง ทำให้เด็กมีความคิดมากขึ้น ปัญหาทั้งหมดที่เกิดขึ้น เป็นเพราะระบบการสอบคัดเลือกที่เน้นวิชาการอย่างเดียว

ดังนั้นการปฏิรูประบบการสอบคัดเลือก ในความคิดเห็นของดิฉันควรจะต้องมี 3 อย่าง คือ

1. เนื้อหาที่เป็นวิชาการร้อยละ 50
2. วิชาความถนัดหรือพรสวรรค์ ซึ่งเป็นผลงานจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อาจเป็นงานค้นคว้าวิจัยหรือวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 10 และ
3. การมีศีลธรรม คุณธรรม และจริยธรรม เป็นสิ่งที่ควรจะเน้น ควรมีประมาณร้อยละ 10 แต่ไม่ได้เน้นเฉพาะศาสนาพุทธเท่านั้น เพื่อเป็นการขัดเกลาจิตใจด้วย มอบเกียรติบัตรทางด้านความซื่อสัตย์ ความเสียสละ เช่น คณะแพทย์ พยาบาล ครู หรือ ตำรวจ ซึ่งเป็นสาขาที่ต้องบริการประชาชน

นอกจากนี้ การศึกษาต่อในคณะแพทยศาสตร์ หรือ วิศวกรรมศาสตร์ โดยกำหนดเกรด 3 ขึ้นไปอาจไม่จำเป็น ควรให้ทุกคนมีโอกาสเท่ากัน ดิฉันคิดว่าไม่จำเป็นที่คนหัวดีแล้วจะต้องมาเป็นแพทย์ ปัจจุบันนี้แพทย์พณิชยมีมาก หลอกหลวงคนไข้เพื่อให้ได้เงิน สำหรับเรื่องหลักสูตร น่าจะปรับหลักสูตร ดังนี้

1. ควรเน้นความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์และภาษาอังกฤษ เพราะมีความจำเป็นมากขึ้นในการแข่งขันกับต่างประเทศ สำหรับ

วิชาเกษตร ควรจะให้เรียนเป็นวิชาเลือก เนื่องจากสังคมเปลี่ยนไปแล้ว

2. พญัญชนะบางตัวในภาษาไทยน่าจะตัดออกไปบ้าง เช่น ฎ ยากเกินไป เหมือนกับประเทศจีนสมัยก่อนมีอักษรมาก แต่ตัดให้น้อยลงเพื่อพัฒนาให้ประเทศมีมาตรฐานมากขึ้น

3. วิชาสุขศึกษาควรมีมากขึ้น เด็กควรได้เรียนรู้ในสิ่งที่ใกล้ตัว เช่น ถ้าเลือดกำเดาไหล ก็ควรมีความรู้ในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และดิฉันขออาสามาช่วยเรื่องเกี่ยวกับทางการแพทย์

4. ใบอนุญาตประกอบอาชีพของครู ผู้อำนวยการ ควรเน้นเรื่องคุณธรรม จริยธรรมด้วย โดยการจัดอบรม ซึ่งดิฉันเคยเสนอ ดร. รุ่ง แก้วแดงแล้วว่า ควรให้ผู้อำนวยการโรงเรียนเข้าโรงเรียนคุณภาพชีวิต น่าจะเป็นทางแก้ของปัญหาการศึกษาไทยได้

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ดร. วิชัย ต้นศิริ) :

ระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยมีความสำคัญ การที่จะทำเรื่องนี้ให้สำเร็จ ต้องปรับตัวให้เป็นไปตามวิวัฒนาการ จะฝืนประวัติศาสตร์ไม่ได้ คิดว่าการสอบการประเมินคงต้องมี ถ้าไม่สอบจะรู้ได้อย่างไรว่าใครมีมาตรฐานอย่างไร แต่จะใช้วิธีได้นั้นไม่ว่าจะเป็นสอบร่วมหรือสอบแยกเป็นประเด็นที่คิดไว้เหมือนกัน สำหรับวิธีการให้โควตาเป็นเรื่องของการกระจายโอกาส แต่มาตรฐานต้องสำคัญกว่า และเป็นอันดับ 1 ส่วนเรื่องของการกระจายโอกาสเป็นประเด็นที่ต้องทำเช่นกัน แต่เป็นประเด็นรอง เช่น ถ้า นาย ก, ข, ค เป็นนักเรียนที่มีมาตรฐานเท่ากัน แต่นาย ค. อยู่ภาคใต้ มหาวิทยาลัยภาคใต้ก็ควรให้นาย ค. เป็นอันดับ 1 เพราะ

เป็นคนภาคใต้ นี่คือระบบโควตา สำหรับ นาย ก. อยู่ภาคเหนือ ได้คะแนนมาตรฐานอยู่แล้ว ก็สามารถเข้าภาคเหนือได้ ใช้มาตรฐานเป็นหลักก่อนในการที่จะจัดสรรโอกาสให้คนเข้ามหาวิทยาลัย ที่ต้องสอบเพราะคนที่จะเรียนมหาวิทยาลัยต้องมีมาตรฐานขั้นต่ำ คือ จะเรียนต่ออุดมศึกษาต้องมีความสามารถที่จะเรียนได้ ถือว่าเป็นหลักปรัชญาของการศึกษา ส่วนเรื่องการกระจายโอกาสเป็นประเด็นรองลงมา ก็ควรจะต้องทำ

ประเด็นวิธีทดสอบ ต้องมีความน่าเชื่อถือได้ (validity)

คือ สะท้อนคุณภาพที่แท้จริงตามจุดประสงค์หลักสูตร ข้อสอบและการตรวจต้องสะท้อนคุณภาพมาตรฐานที่แท้จริงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จึงจะมีความเชื่อถือได้ ดังนั้นการที่นำ GPA มาพิจารณาร่วมด้วย อาจเป็นเพราะข้อสอบอาจไม่มี validity ไม่ได้สะท้อนภาพที่แท้จริง การวัดโดยใช้ GPA นั้น เป็นการวัดผลตลอด 3 ปี ซึ่งเป็นการวัดผลที่ครูอยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน จะสะท้อนภาพผลการเรียนที่แท้จริงของนักเรียนได้มากกว่า แต่ถ้าการสอบมี validity การใช้ GPA อาจไม่มีความสำคัญมากนัก

นอกจากนี้จะเห็นว่า นักเรียนนิยมกวัดวิชากันมาก เพื่อฝึกวิธีการเดาการตอบ แบบตัวเลือก (multiple choice) แต่หากให้เขียนบรรยายความ หรือวิเคราะห์ห้ทำไม่ได้ เพราะไม่ได้ถูกฝึกในเรื่องนี้ แต่ข้อสอบแบบตัวเลือกไม่ใช่ไม่มีประโยชน์ เช่น ในอเมริกาใช้ในลักษณะที่เป็นการทดสอบระยะสั้น เพื่อให้เด็กสนใจได้เรียนรู้ และจำในเรื่องข้อมูล แต่เมื่อถึงปลายปีจะต้องสอบแบบรวมอีกครั้งหนึ่ง เพราะฉะนั้นการที่เราเปลี่ยนระบบมาเป็นระบบหน่วยกิต และแบ่งวิชาที่สอบเป็นเทอม ๆ นั้น สามารถทำได้โดย

เมื่อถึงปลายปี หรือจบ 3 ปีแล้ว ก็สอบรวมอีกครั้งหนึ่ง จะทำให้เด็กสามารถเชื่อมโยงวิชาความรู้ ผนวกเป็นภาพรวมได้ หรือที่เรียกว่า Holistic thinking ซึ่งที่ผ่านมาเราใช้อย่างไม่ถูกต้อง จึงเป็นที่มาของการวิจารณ์ว่าระบบการสอบเข้าไม่มีความน่าเชื่อถือ (validity) ต้องใช้ GPA มาพิจารณา

ประเด็นคุณธรรมกับวิชาการ ผมเห็นด้วยเรื่องการประเมินคุณธรรม การประเมินความคิดของเด็กเป็นเรื่องสำคัญ ไม่มีประเทศไหนสามารถประเมินได้อย่างชัดเจนว่าเด็กคนไหนดีกว่าคนไหน ยังไม่มีระบบการทดสอบเรื่องพฤติกรรมของคนที่ดีพอ เนื่องจากความประพฤติเป็นเรื่องของอัตวิสัย (Subjective) แต่วิธีหนึ่งที่ได้ทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน คือ

1. กำหนดวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมาย สำหรับเด็ก เมื่อสำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายให้ชัดเจนว่า มีวัตถุประสงค์การเรียนรู้อะไรบ้าง สำหรับวิธีการที่จะไปสู่เป้าหมายนั้น ควรเปิดกว้างให้ครูแต่ละคนเป็นผู้ค้นหาวิธีการที่จะไปสู่วัตถุประสงค์นั้น ซึ่งเป็นวิธีการกระจายอำนาจหน้าที่ไปให้สถานศึกษา ส่วนการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายเป็นเรื่องของการวางระบบ ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของสำนักงานรับรองมาตรฐาน

2. วิธีการออกแบบรายละเอียด ออกแบบเหมือนการสร้างตึก ต้องออกแบบ ประตู หน้าต่าง อย่างละเอียด เพื่อให้ช่างสร้างตามแบบ แล้วเมื่อสร้างตามแบบนี้แล้ว มาตรฐานจะดีที่สุด ซึ่งเป็นวิธีการที่ใช้มานานกว่า 100 ปี โดยกำหนดตารางเวลาเรียน รายวิชาและวิธีการสอนให้แก่สถานศึกษา ทุกโรงเรียนทำตาม

แบบที่กำหนดไว้ทั้งหมด เป็นเหมือนพิมพ์เขียวที่วางไว้มี 2 วิธี คือ ออกแบบให้ โดยสามารถทำตามได้เลย อีกวิธีหนึ่งคือ วางวัตถุประสงค์ไว้โดยไม่ต้องออกแบบ ขึ้นอยู่กับโรงเรียนจะทำอย่างไร แต่ต้องได้มาตรฐาน ดังนั้นการปฏิรูปคงเป็นวิธีนี้มากกว่า

สำหรับเรื่องของคุณธรรมเป็นเรื่องที่ต้องออกแบบเหมือนกัน เพราะไม่สามารถวัดคุณธรรมของคนได้อย่างชัดเจน จะต้องออกแบบสถานศึกษา จะต้องจัดกิจกรรมอย่างไรบ้าง ต้องมีรูปแบบของการอยู่ร่วมกันอย่างไร ที่จะทำให้เกิดคุณธรรม เช่น ในประเทศอังกฤษมีห้องอาหารให้นักเรียนมารับประทานร่วมกัน นักเรียนต้องเรียนรู้มารยาทบนโต๊ะอาหาร วิธีพูดจาบนโต๊ะอาหาร คุณสมบัติผู้ดี เป็นการออกแบบพฤติกรรมของคนให้มีมาตรฐานร่วมกัน เช่นเดียวกับการให้พระมาอยู่ในวัดด้วยกัน เพื่อจะให้วิถีชีวิตแบบเดียวกัน ถ้าเราออกแบบเดียวกันแล้ว คนจะมีพฤติกรรมใกล้เคียงกัน แต่ในที่สุดแม้ว่าจะมีแบบร่วมกัน แต่ไม่สามารถกล่าวได้ว่าจะเป็นคนดีเหมือนกัน พฤติกรรมของคน ประเมินยาก ส่วนในเชิงวิชาการทำได้ทั้ง 2 อย่าง คือ ออกแบบได้ และกำหนดเป้าหมาย ทดสอบได้ วิชาการจะมีการทดสอบ แต่พฤติกรรมไม่มีการทดสอบ เหตุผลเป็นอย่างนั้น

การคัดเลือกเด็กเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย มีหลักการวัดผลอยู่ 2 ประการ คือ

1) **หลักของความกว้าง** คือ ความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ไม่ใช่เป็นคนแคบ มีความรู้ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างประวัติศาสตร์กับการเมือง ระหว่างเศรษฐกิจกับการเมือง ระหว่างวิทยาศาสตร์กับสังคมศาสตร์ มี

ความเข้าใจในความกว้าง ฉะนั้นต้องมีความรู้ที่หลากหลาย ทั้ง คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ สังคมศาสตร์ เพราะต้องการให้เด็กมีความกว้าง ความเข้าใจลึกซึ้ง ก่อนที่จะเข้ามหาวิทยาลัย จึงต้องสอบหลายวิชา กล่าวคือ ต้องมีความเข้าใจปัญหาบ้านเมือง เป็นผู้ใหญ่ และเมื่อถึงระดับอุดมศึกษาแล้ว ต้องการให้เรียนลึกในแต่ละสาขาวิชา มีความเข้าใจในแต่ละวิชาให้ดีขึ้น ช่วงมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นช่วงที่เด็กกำลังจะมีวุฒิภาวะสมบูรณ์สูงขึ้น จึงให้เรียนหลากหลายวิชา ในประเทศอังกฤษ ถ้าจะเรียนสายสังคมศาสตร์ ต้องรู้วิทยาศาสตร์ด้วย และถ้าจะเรียนสายวิทยาศาสตร์ก็ต้องรู้วิชาภาษาอังกฤษอย่างน้อย 1 วิชา เพื่อไม่ให้เกิดวัฒนธรรมที่แบ่งแยกกันระหว่างวิทยาศาสตร์กับมนุษยศาสตร์ และเพื่อไม่ให้เกิดช่องว่าง ให้คนเข้าใจใน 2 แขนงนี้อย่างพอประมาณ นี่คือที่มาของการให้คนเรียนกว้าง

2) **หลักของความลึก** คือเรียนวิชาเฉพาะเพียง 3-4 วิชา ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เช่น ศึกษาต่อสาขาแพทยศาสตร์ สาขาวิศวกรรมศาสตร์ หรือสาขาเศรษฐศาสตร์ ควรจะเรียนวิชาเฉพาะอะไรที่เป็นพื้นฐานของสาขาวิชานั้น ๆ มีวิชาเฉพาะประมาณ 3 วิชาเป็นอย่างน้อย แต่เรียนลึกในช่วง ม.4 - ม.5 เรียนกว้าง ประมาณ 8-9 วิชา เมื่อขึ้นม.6 เรียนประมาณ 4 วิชา แต่เรียนลึก ซึ่งถ้าจะไปศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์ ช่วงม.4 - 5 ต้องเรียนวิทยาศาสตร์เป็นวิชาหลัก แต่ต้องเรียนสังคมศาสตร์ ภาษาด้วย คือเรียนหลากหลายวิชาไปพร้อมกัน แต่เมื่อขึ้น ม.6 ต้องเรียนวิทยาศาสตร์มากกว่าและลึกกว่า ทั้งฟิสิกส์ เคมี ชีวะ ต้องเรียนให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง

ดังนั้นในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยจึงต้องพิจารณาทั้งผลสอบในระดับ ม.5 และม.6 ซึ่งแตกต่างกัน ในอังกฤษเรียกว่า O - LEVELในระดับม.5 A - LEVEL ในระดับม.6 ซึ่งเป็นระดับ advance กล่าวคือ ในช่วง ม.4 - 5 ศึกษากว้าง และศึกษาในเชิงลึกในระดับม.6 แต่ศึกษาเพียง 3-4 วิชาเท่านั้น เพื่อให้เด็กมีทั้งความกว้างและความลึก ส่วนประเทศฝรั่งเศสไม่เหมือนประเทศอังกฤษ ทุกคนที่จะจบม.6 ต้องสอบวิชาปรัชญา(philosophy) ด้วยไม่ว่าจะเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือภาษาศาสตร์ก็ตาม เพื่อให้เด็กมีความกว้าง และถ้าสอบข้อเขียนแล้วไม่ดีพอ ต้องสอบปากเปล่าด้วย คนสอบปากเปล่าต้องเก่ง สามารถพูดในหลักวิชานั้น ๆ ได้ เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของฝรั่งเศส ดังนั้นในการออกข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยของเรา ต้องสะท้อนคุณภาพนี้ให้ได้

ปัจจุบันการนำ GPA มาพิจารณา 10% นั้น ถ้า GPA มีความหมายแท้จริง จะเป็นเครื่องที่ทำให้เด็กมีความตั้งใจเรียนในช่วงมัธยมศึกษาตอนปลาย พฤติกรรมการเรียนของเด็กเป็นไปตามธรรมชาติ การทดสอบโดยพิจารณา GPA ร่วมด้วยก็จะเป็นการทดสอบที่มีความเชื่อมั่นสูง และขอแสดงความยินดีกับท่านรองประพัฒน์พงศ์และคณะที่ทำสำเร็จ แต่เป็นเรื่องไม่ง่ายในการนำ GPA มาพิจารณาร่วมกับคะแนนสอบ เหมือนกับการเติมน้ำมันบนเครื่องบินที่อยู่ในอวกาศ เป็นเทคโนโลยีที่สูงมาก มีวิธีง่าย ๆ ที่จะเอาผลการเรียนการสอนในห้องเรียนมาพิจารณาร่วมคือ กำหนด GPA ในขั้นต้นของการพิจารณาให้ชัดเจนว่า ควรเป็นเท่าไร ถ้าจะเข้าเรียนในสาขาต่าง ๆ เช่น ถ้าต้องการเรียนแพทย์ ต้องได้ GPA ในสายวิทยาศาสตร์อย่างต่ำเท่าไร ทั้งวิชา ฟิสิกส์ ชีวะ หรือถ้าจะเรียนต่อทางสายสังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บัญชี

ต้องได้ภาษาอังกฤษอย่างน้อยเท่าไร เป็นต้น เราสามารถกำหนดให้ชัดเจนได้ เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ 2 ส่วนนี้แยกจากกัน ทั้งคะแนนสอบและ GPA กล่าวคือถ้าไม่ผ่าน หรือไม่มีมาตรฐานขั้นต่ำก็ไม่มีสิทธิ์ไปสอบชั้นที่ 2 แต่ที่ผ่านมาเราไม่ได้ใช้วิธีนี้ เรายำ GPA มาพิจารณาร่วมกับคะแนนสอบ ซึ่งเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก เป็นเรื่องที่ใช้เทคโนโลยีสูง ถ้าเป็นผม ผมเลือกเอาวิธีที่ผมชี้แจงไปแล้ว ง่ายกว่า และสะดวกกว่า

พันโทแพทย์หญิง กมลพรรณ ชีวพันธ์ศรี :

การพัฒนาสมองซีกซ้ายของเด็กไทยพัฒนาไปมาก แต่สมองซีกขวาที่เกี่ยวกับเรื่องไหวพริบในการแก้ปัญหา กลับไม่ได้พัฒนา เป็นการพัฒนาจากการเล่นกับเพื่อน การได้ออกกำลังกาย ศึกษาได้จากการอยู่ในกลุ่มเพื่อน ๆ ที่กล่าวว่าคุณธรรมทดสอบไม่ได้นั้น อยากให้ครูเป็นผู้ให้เกิดริบัตริเด็ก เพราะมีความใกล้ชิดกับเด็ก จะรู้ว่าเด็กคนนี้มีนิสัยอย่างไร หรือถ้าจะต้องสอบ ควรเป็นการสอบแบบอัตนัย ให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น

ดร. ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์ :

ขอล่าเสริมประเด็นที่คุณหมอเสนอ GPA สะท้อนออกมาเป็นตัวเลข เราประเมินทุกอย่างตามหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นวิชาอะไร กิจกรรมอะไรที่ทำในโรงเรียน วัดออกมาเป็นตัวเลข เป็นค่า GPA ทุกวิชา ทุกวิชาที่เราสอนมีการประเมิน มีการสอบให้คะแนน เมื่อส่งคะแนนดังกล่าวไปยังทบวงมหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัยก็ขอให้ส่งใบ ร.บ. มาด้วย ไม่ให้ส่งเฉพาะค่า GPA มาอย่างเดียว ซึ่งใบ ร.บ. นี้ คณะต่าง ๆ ได้นำไปพิจารณาในการคัดเลือกด้วย นับเป็นการให้โอกาสเด็ก เช่น ได้ GPA เท่ากับ 3.0 เหมือนกัน แต่

เมื่อพิจารณาในใบ ร.บ. ปรากฏว่ามีความเด่นชัดที่คณะวิชานั้น ๆ ต้องการ ก็อาจจะเลือกคนที่เด่นกว่า ดังนั้นผู้ที่มีผลการเรียนในใบ ร.บ. ดี ก็มีโอกาสได้รับการคัดเลือกมากกว่า ผมคิดว่าเป็นเรื่องดีที่มหาวิทยาลัยนำใบ ร.บ. ของโรงเรียนมัธยมไปใช้ เป็นไปได้หรือไม่ที่ใบ ร.บ. จะเขียนเป็นตัวหนังสือด้วย เช่น เป็นประธานนักเรียนให้เขียนไปได้ ทำคุณความดีก็เขียนไปได้ กำลังคิดว่าอาจจะให้ข้อมูลพื้นฐานผู้ที่คัดเลือกเด็กเข้าเรียนต่อเพิ่มขึ้น สิ่งที่คุณหมอเป็นห่วงในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม จะเข้าไปอยู่ในกิจกรรมเหล่านี้ เด็กจะเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น ผมเคยไปประเทศจีน วิธีการสอนวิทยาศาสตร์ เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม และจะให้คะแนนเป็นกลุ่ม กิจกรรมเหล่านี้ก็จะเกิดขึ้น ขอเพียงแต่ที่กำหนดหลักการและวิธีการในการคัดเลือกเด็กอย่างไร เราก็จะปรับวิธีการให้เหมาะสมตามวิธีนั้น ขอขอบคุณครับ

ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ :

สอดคล้องกับมาตรา 26 วรรคแรก เรื่องของการประเมินสำหรับประเด็นที่คุณหมอบอกถึงเรื่องหลักสูตรนั้น ถ้าเป็นหลักกว้าง เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหลือให้ท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งทางกรมวิชาการก็รับผิดชอบอยู่

นายสุชาติ เมืองแก้ว :

เรากำลังมองอยู่ในกรอบของประเทศไทยมากไป ปีหนึ่งเราต้องสูญเสียบุคคลไปเรียนต่างประเทศจำนวนมาก ทั้งจากนักเรียนที่ได้รับทุน ก.พ. นักเรียนมัธยมปลายที่เข้ามาวิทยาลัยในประเทศไม่ได้ นักเรียนที่มีผู้ปกครองฐานะดี รวมทั้งผู้ไปเรียนต่อปริญญาโท ปริญญาเอก เราสูญเสียเงินตราให้ต่างประเทศไป

ประมาณคนละหนึ่งล้านสองแสนบาท/ปี เป็นเงินที่ออกจากประเทศ จำนวนมหาศาล แม้ว่าจะได้คนที่มีประสบการณ์จากต่างประเทศ เข้ามาทำงานก็ตาม แต่ทำไมสถาบันอุดมศึกษาไทยไม่คิดที่จะ พัฒนา โดยดึงคนจากต่างประเทศเข้ามาเรียนในประเทศไทยบ้าง หรือโรงเรียนมัธยมศึกษาจะเปิดหลักสูตร เพื่อจะให้คนต่าง ประเทศมาเรียนไฮสคูลในประเทศไทย มีหลักสูตรนานาชาติเพิ่ม มากขึ้น จะทำให้ลดการสูญเสียเงินตราต่างประเทศ และยังสามารถ ร่วมมือกับต่างประเทศด้วย เป็นการสร้างประเทศไทยให้ เป็นศูนย์กลางของการศึกษานานาชาติในอินโดจีน ในอาเซียน ใน ภูมิภาคของประเทศไทย ส่วนระบบการคัดเลือกเป็นเพียงวิธีการ หนึ่ง ในจำนวนหลาย ๆ วิธีการ กระบวนการรับนักศึกษาจะต้อง ไม่คิดเฉพาะคนไทยเท่านั้น แต่คิดไปถึงคนต่างประเทศจะเข้ามา ศึกษาภูมิปัญญาไทย มาเรียนร่วมกับคนไทย และนำรายได้จาก นักศึกษาต่างประเทศเข้ามา การพัฒนากิจการเหล่านี้ คงจะ ต้องมองภาพกว้าง มองภาพทางการศึกษาเป็นสากล จะทำ อย่างไรจึงจะสร้างมาตรฐานการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ระดับ อุดมศึกษาได้

ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ :

ข้อคิดเห็น ข้อเสนอต่าง ๆ ที่ผู้อภิปรายทั้ง 4 ท่านเสนอมา ทั้งหมดนี้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่ง ที่จะเป็นตัวป้อนสำหรับท่านในการ อภิปรายในภาคบ่ายต่อไป ขอขอบคุณวิทยากรทุกท่านครับ

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย
เรื่อง

การปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา :
โควตาหรือการสอบร่วม

ประเด็นการประชุม :

1. ปัญหา/อุปสรรคการสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบัน
2. แนวทางการปรับปรุงแก้ไขระบบการสอบคัดเลือกในอนาคต

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย
เรื่อง
ปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา :
โควตาหรือการสอบร่วม

1. ปัญหาอุปสรรคการสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบัน

1.1 การกระจายโอกาสและความเสมอภาค

1) ระบบการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษา ยังเอื้อให้ผู้ที่มีความรู้ทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีกว่า มีโอกาสเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยได้สูงกว่าผู้ที่มีความรู้ทางเศรษฐกิจและสังคมด้อยกว่า

2) การคัดเลือกโดยให้โควตาแก่เด็กในสวนภูมิภาค หากมองในอีกแง่มุมหนึ่งจะเห็นว่าเด็กที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ จะเสียโอกาส เพราะไม่มีโครงการส่วนนี้

3) การสละสิทธิ์ของผู้ที่สอบคัดเลือกได้ ทำให้ผู้ที่สอบไม่ได้เสียโอกาส

1.2 คุณภาพและมาตรฐานโรงเรียน/คุณภาพการเรียนการสอน

1) คุณภาพและมาตรฐานของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะเด็กที่สอบคัดเลือกได้มักมาจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ทำให้เกิดการแข่งขันแย่งชิงกันเข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงดังกล่าว ซึ่งเป็นผลพวงตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

2) โรงเรียนที่ไม่มีชื่อเสียงหรือโรงเรียนในต่างจังหวัด ขาดแคลนครูอาจารย์ที่มีความรู้เฉพาะทาง ครูคนเดียวต้องสอน ทุกวิชา เป็นผลให้คุณภาพการเรียนการสอนไม่ดีเท่าที่ควร

3) โรงเรียนมักเร่งสอนเพื่อให้จบเนื้อหาภายใน 2 ปี เพื่อให้นักเรียนมีเวลาเหลือสำหรับการทบทวนวิชา

4) โรงเรียนมักมุ่งสอนโดยเน้นเนื้อหามากกว่า กระบวนการ ทำให้เด็กขาดความริเริ่มสร้างสรรค์ เด็กมุ่งเรียนเพื่อ สอบแข่งขัน ขาดคุณธรรมจริยธรรม

5) ข้อสอบคัดเลือกโดยวิธีโควตา มีเนื้อหาที่เน้นทางด้านทัศนคติ ไม่สัมพันธ์กับวิชาความรู้ในระดับมัธยมศึกษา

6) ครูบางท่านสอนไม่เต็มตามศักยภาพ เพราะ ต้องการให้เด็กเรียนทบทวนนอกเวลา นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิด การแข่งขันกันเปิดโรงเรียนทบทวนวิชาขึ้นจำนวนมาก

1.3 ด้านประสิทธิภาพ

วิธีการสอบคัดเลือกที่หลากหลายมากขึ้นในปัจจุบันที่ นักเรียนสามารถเลือกสอบได้หลายแห่ง ทำให้เกิดการสละสิทธิ์ ซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองทั้งเงินและเวลา และเป็นการตัดโอกาส สำหรับนักเรียนที่ตั้งใจเข้ามหาวิทยาลัยนั้น ๆ อย่างแท้จริง

2. แนวทางการปรับปรุง/แก้ไขระบบการสอบคัดเลือกใน อนาคต

2.1 การกระจายโอกาสและความเสมอภาค

1) ควรเพิ่มสัดส่วนการรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ให้มากขึ้น เพื่อรองรับจำนวนนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อที่มี

แนวโน้มสูงขึ้นในอนาคต เนื่องจากผลของการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้ขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่า

2) วิธีการสอบคัดเลือกยังคงมีความจำเป็นทั้งการสอบร่วม และโควตา เพื่อเปิดโอกาสอย่างหลากหลาย แต่ควรกำหนดสัดส่วนให้ชัดเจน

3) ควรให้อิสระมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งคัดเลือกนักศึกษาเองให้มากขึ้น

4) ควรกระจายโอกาสให้แก่กลุ่มเด็กที่ด้อยโอกาสให้มากขึ้น โดยการเพิ่มโควตาให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น โควตาเด็กพิการ เด็กในชุมชนแออัด เด็กในพื้นที่ห่างไกล เป็นต้น

2.2 คุณภาพและมาตรฐานโรงเรียน/คุณภาพการเรียนการสอน

1) ควรปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานของเรียนให้มีความทัดเทียมกัน

2) ให้มีหน่วยงานกลางในการจัดสอบ โดยใช้ข้อสอบมาตรฐานกลางทั่วประเทศ และสามารถสอบได้ตลอด โดยสถาบันอุดมศึกษากำหนดคะแนนขั้นต่ำในแต่ละสาขาวิชาที่จะรับเข้า

3) ควรเพิ่มสัดส่วน GPA และ PR ให้สูงขึ้นในอนาคต เพื่อให้ นักเรียนสนใจการเรียนในโรงเรียนมากขึ้น แต่ใน 1-2 ปีนี้ ควรให้ 10 % คงเดิมก่อน

4) การพิจารณา GPA เพื่อคัดเลือกนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา ควรพิจารณาเฉพาะคะแนนเฉลี่ยในสาขาวิชาหลัก ๆ ตามสาขาวิชานั้น ๆ สำหรับวิชาชีพเฉพาะ ควรพิจารณาในเรื่องเจตคติที่มีต่อวิชาชีพ และบุคลิกภาพความเหมาะสมต่อวิชาชีพนั้น ๆ ด้วย

5) ปรับปรุงข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัย ให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและกระบวนการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา

6) ปรับปรุงรูปแบบการประเมินผลและวัดผลในระดับมัธยมศึกษา เพื่อเน้นให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพและความรู้ความสามารถของตน ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างแท้จริง

7) ปรับปรุงคุณภาพครูอาจารย์ให้ดีขึ้น เช่น การพัฒนาคุณวุฒิ โดยการศึกษาอบรม ตลอดจนการแลกเปลี่ยนครูอาจารย์ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วยกัน เป็นต้น

2.3 ข้อเสนออื่น ๆ

1) ควรกำหนดวัน เวลา และสถานที่ ในการสอบคัดเลือกทั้งระบบสอบรวมและโควตาให้ตรงกัน เพื่อป้องกันการสละสิทธิ์ และลดความสูญเปล่าทางการศึกษา

2) สำหรับเด็กที่สอบได้ทุนจาก ก.พ.แล้ว ควรมีการประสานงานกัน เพื่อแจ้งข้อมูลมายังทบวงมหาวิทยาลัย มิให้มีการประกาศรายชื่อผู้สอบได้ และต้องสละสิทธิ์ภายหลัง เพื่อเปิดโอกาสให้กับผู้อื่น

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

ผลการประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ 1

ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 53 คน

นายสุชาติ เมืองแก้ว ประธาน

นายณรงค์ คงกิจ เลขานุการ

1. ปัญหาการสอบรวม/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

ปัญหาการสอบรวม	แนวทางการปรับปรุงแก้ไข
1. คุณภาพและมาตรฐานของโรงเรียนมีความแตกต่างกัน เช่น บางโรงเรียนไม่มีครูที่จบสาขาวิทยาศาสตร์แต่ต้องเปิดแผนวิทยาศาสตร์ ในขณะที่โรงเรียนที่มีชื่อเสียงจะมีครูจำนวนมาก และมีความสามารถเฉพาะด้าน/สาขาวิชา จึงทำให้คุณภาพการเรียนการสอนแตกต่างกัน และส่งผลไปถึงคุณภาพของนักเรียนด้วย	- พยายามทำให้โรงเรียนต่าง ๆ นั้นมีความทัดเทียมกันในทุกรูปแบบ เช่น ในเรื่องของงบประมาณ บุคลากร เป็นต้น - ควรให้มีโครงการแลกเปลี่ยนครูระหว่างโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรได้หมุนเวียน ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
2. ปัญหาคุณภาพของ GPA และ PR ที่แตกต่างกันในแต่ละโรงเรียน	- สร้างสเกลมาตรฐานที่จะสามารถเทียบได้ว่า GPA ของโรงเรียนใด มีน้ำหนักเท่าใด โดยนำคะแนน GAT มาใช้ ซึ่งจะเป็นตัวหนึ่งที่สะท้อนไปยังคุณภาพของโรงเรียนต่าง ๆ ว่าจะได้ค่า GPA เท่าเทียมกัน

ปัญหาการสอบร่วม	แนวทางการปรับปรุงแก้ไข
	<p>- ให้นำหน่วยงานกลางจัดสอบวิชาพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และให้จัดทำ GPA และ PR โดยรวมทั้งประเทศ และให้แต่ละมหาวิทยาลัยสอบสัมภาษณ์เอง</p>
<p>3. ปัญหาการเก็บคะแนนในการสอบคัดเลือกไว้ 3 ปี เนื่องจากแต่ละปีข้อสอบมีความยากง่ายแตกต่างกัน ทำให้แต่ละปีอาจได้คุณภาพของนักศึกษาที่รับเข้าแตกต่างกัน เกิดความไม่เป็นธรรม</p>	<p>- ทบวงมหาวิทยาลัยควรจะคำนึงถึงความยากง่ายของข้อสอบ ที่ใช้ในแต่ละปี โดยสร้างข้อสอบต้องมีคุณภาพทัดเทียมกัน</p>
<p>4. เกิดระบบการกวาดวิชา เนื่องจากข้อสอบเน้นเนื้อหาวิชาการมากเกินไป ในขณะที่การเรียนการสอนในระบบ ไม่สามารถตอบสนองได้ โดยเฉพาะการประกาศใช้ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ ฉบับปัจจุบันที่ให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง แต่ข้อสอบเข้ายังเน้นเนื้อหาวิชาที่ต้องท่องจำแบบเก่า เป็นการเรียนรู้เพื่อสอบ จึงทำให้ไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างเนื้อหาสาระที่เรียนกับเนื้อหาข้อสอบ</p>	<p>- ควรปรับปรุงหลักสูตรและแนวทางการทดสอบ ข้อสอบต้องสอดคล้องกับกรอบการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ตามหลักสูตร ควรให้มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ โดยอาจให้มีการออกข้อสอบแบบอัตนัย หรือใช้ Portfolio เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ร่วมด้วย นอกจากนี้ควรเน้นในเรื่องของคุณธรรมและจริยธรรม โดยนำเรื่องนี้มาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาการคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยด้วย</p>

ปัญหาการสอบร่วม	แนวทางการปรับปรุงแก้ไข
5. ปัญหาค่านิยมที่มีต่อมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง	- สร้างทัศนคติที่ถูกต้องต่อเด็ก โดยการใช้สื่อต่าง ๆ รวมทั้งโรงเรียน ครู-อาจารย์ โดยเฉพาะครูแนะแนว ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจให้ถูกต้อง

2. ปัญหาการสอบโควตา/แนวทาง

ปัญหาการสอบร่วม	แนวทางการปรับปรุงแก้ไข
1. ปัญหาการสละสิทธิ์ของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนคนเดียวสามารถสอบโควตาได้หลายแห่ง เป็นความสูญเสียทางการศึกษา และทำให้ผู้อื่นเสียโอกาส	- มหาวิทยาลัยต่าง ๆ นั้นควรกำหนดโควตาให้มีความชัดเจน และควรมีการประสานงานกัน อย่างใกล้ชิดระหว่างมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ให้โควตา เพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกได้แห่งเดียว
2. การให้โควตากระจายโอกาสไม่ทั่วถึง กล่าวคือ ยังมีโรงเรียนอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่ได้รับสิทธิในการได้รับโควตา โดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในเขต กทม. ได้รับสิทธินี้น้อยกว่าต่างจังหวัด	- ควรมีเกณฑ์การจัดสรรโควตาที่ชัดเจนและกระจายให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ โดยเฉพาะเด็กที่ด้อยโอกาส
3. มหาวิทยาลัยที่คัดเลือกโดยโควตาแย่งเด็กที่เรียนดี เพื่อสร้างชื่อเสียงให้แก่มหาวิทยาลัยของตนเอง	- ไม่มีข้อเสนอแนะ

ปัญหาการสอบร่วม	แนวทางการปรับปรุงแก้ไข
<p>4. เด็กเกิดความเครียด เนื่องจากข้อสอบที่ใช้ในการสอบโควตาเป็นข้อสอบที่วัดเจตคติ (Aptitude test) ซึ่งเป็นข้อสอบคนละแนวกับข้อสอบของทบวงมหาวิทยาลัยที่ใช้สอบร่วม และเป็นข้อสอบที่ค่อนข้างไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาสาระที่เรียน จึงทำให้นักเรียนต้องใช้เวลาในการเตรียมตัวมากขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรปรับข้อสอบให้เป็นแนวเดียวกันกับข้อสอบร่วม - มหาวิทยาลัยที่จะให้โควตาควรแจ้งโรงเรียนที่ได้รับโควตาล่วงหน้านานกว่านี้ เพื่อให้โรงเรียนมีเวลาในการเตรียมตัวในการคัดเลือกเด็ก

กลุ่มที่ 2

ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 21 คน

นางสมหมาย วัฒนะศิริ ประธาน

1. ปัญหาการสอบร่วม/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

ปัญหาการสอบร่วม	แนวทางการปรับปรุงแก้ไข
<p>1. คุณภาพและมาตรฐานของโรงเรียนมีความแตกต่างกัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้ข้อสอบกลางร่วมกันทั้งประเทศ แต่ควรกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของแต่ละสาขาวิชาไว้ด้วย เพื่อให้มีมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะทำได้ทำให้สามารถเพิ่มสัดส่วน GPA ได้ในอนาคต
<p>2. ผลกระทบต่อการเรียนในระบบโรงเรียน คือ การสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเป็นต้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ทบวงมหาวิทยาลัยควรร่วมกับกรมสามัญศึกษากำหนดทิศทางและปรับวิธีการสอบคัดเลือกให้

ปัญหาการสอบร่วม	แนวทางการปรับปรุงแก้ไข
<p>กำหนดวัฒนธรรมการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษา ดังนี้</p> <p>2.1 โรงเรียนเร่งสอนนักเรียนให้จบเนื้อหาภายใน 2 ปี เพื่อให้ นักเรียนมีเวลาเตรียมตัวมากขึ้น</p> <p>2.2 เด็กออกไปกวาดวิชา นอกโรงเรียน เพื่อหาวิธีในการ พิชิตข้อสอบ ซึ่งในระบบโรงเรียนไม่มี</p> <p>2.3 การเรียนการสอนมุ่งเพื่อการสอบคัดเลือก จึงเน้นเนื้อหาวิชาการมากเกินไป ทำให้เด็กขาดการฝึกปฏิบัติ ตลอดจนการทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีประโยชน์</p>	<p>สอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอนในแนวใหม่ โดยจะต้องพัฒนานักเรียนให้เติบโตทุกด้าน ทั้งเนื้อหาวิชาความรู้ ทักษะกระบวนการ ตลอดจนคุณธรรม และจริยธรรม</p>
<p>3. ปัญหาค่านิยมที่มีต่อมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง ทำให้เด็กจำนวนมากมุ่งสู่มหาวิทยาลัยเหล่านั้น</p>	<p>- ให้มหาวิทยาลัยเอกชนร่วมใช้ข้อสอบวัดผลชุดเดียวกับมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงเหล่านั้น เพื่อเป็นการรับประกันว่าเด็กที่จบมหาวิทยาลัยเอกชนเหล่านั้นมีมาตรฐานเดียวกัน เช่น เด็กที่อยากเรียนสาขาวิศวกรรมศาสตร์ในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของรัฐ แต่สอบเข้าไม่ได้ ก็สามารถเลือกเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชนได้ แต่ต้องผ่านการทดสอบเช่นเดียวกับเด็กที่เรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐ</p>

2. ปัญหาการสอบโควตา/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

ปัญหาการสอบร่วม	แนวทางการปรับปรุงแก้ไข
<p>1. ยังไม่กระจายโอกาส/ความเสมอภาคอย่างทั่วถึง คือ วิธีการคัดเลือกในปัจจุบันยังเอื้อให้ผู้ที่มีความสามารถสูงมีมากกว่าผู้ที่ยากจน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการวางแผนในการจัดสรรโควตาร่วมกันระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษากับมหาวิทยาลัยที่อยู่ในเขตพื้นที่เดียวกัน โดยพยายามให้มีการกระจายโควตาให้ทั่วถึง โดยเฉพาะเด็กที่ด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ เช่น กีฬา ดนตรี ศิลปะ เป็นต้น - ควรให้อิสระมหาวิทยาลัยในการคัดเลือกนักศึกษาเอง โดยเฉพาะสาขาที่เป็นวิชาชีพเฉพาะ เช่น สาขาครุศาสตร์ควรมีการวัดเจตคติ (Aptitude test) และพิจารณาบุคลิกภาพ เป็นต้น
<p>2. ปัญหาการสละสิทธิ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มหาวิทยาลัยที่ให้โควตาและทบวงมหาวิทยาลัยประสานงานกันในการคัดเลือกเด็กเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ที่ร่วมมือกันในการคัดเลือกเด็กเข้ามหาวิทยาลัยของทั้ง 3 แห่ง

ปัญหาการสอบร่วม	แนวทางการปรับปรุงแก้ไข
	<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดโควตาให้ชัดเจน ตั้งแต่ต้น และให้ทำสัญญาโดยระบุไว้ว่าไม่สามารถไปสอบแข่งขันที่อื่นได้อีก - ขึ้นบัญชีผู้ที่สอบได้มากกว่าจำนวนที่รับเพื่อให้สิทธิแก่ผู้ที่ได้อันดับรองลงมา

กลุ่มที่ 3

ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 26 คน

นายชัชวาล หังสพฤกษ์ ประธาน

อาจารย์สุจิตรา แดงอินทวัฒน์ เลขานุการ

1. ปัญหาการสอบร่วม/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

ปัญหาการสอบร่วม	แนวทางการปรับปรุงแก้ไข
<p>1. วิธีการการสอบรวมแม้ว่าเป็นการกระจายโอกาส โดยเปิดกว้างให้ทุกคนมีสิทธิสอบเท่าเทียมกัน แต่ความเป็นจริงยังไม่ได้สร้างความเสมอภาคเท่าที่ควร เนื่องจากยังพบว่าเด็กที่สอบเข้าได้ส่วนใหญ่มารจากกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีโอกาสเรียนกวดวิชา มากกว่าเด็กยากจน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ให้อิสระแก่มหาวิทยาลัยในการคัดเลือกเด็ก และให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนดสัดส่วนของการรับทั้งวิธีสอบรวมและรับตรงเอง ตามปรัชญาของมหาวิทยาลัย - ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนำค่า GPA และ PR มาใช้ ตลอดจนวิธีการคิดคำนวณค่าทางสถิติเหล่านั้น

ปัญหาการสอบร่วม	แนวทางการปรับปรุงแก้ไข
2. คุณภาพและมาตรฐานของโรงเรียนและคุณภาพครูมีความแตกต่างกัน ทำให้คุณภาพของนักเรียนมีความแตกต่างกัน (ตัวป้อนต่างกัน)	- ควรใช้ข้อสอบกลางร่วมกันทั้งประเทศเหมือนในอดีต เพื่อนำคะแนนเด็กมาเปรียบเทียบกันได้ และถ้าสามารถพัฒนาคุณภาพมาตรฐานให้เท่าเทียมกันได้ จะทำให้สามารถเพิ่มสัดส่วน GPA ได้ในอนาคต

2. ปัญหาการสอบโควตา/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

ปัญหาการสอบร่วม	แนวทางการปรับปรุงแก้ไข
1. ยังไม่กระจายโอกาส/ความเสมอภาคอย่างทั่วถึง ไม่ว่าจะ เป็นโควตาโรงเรียน โควตาสาขาวิชา ฯลฯ โดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล โอกาสได้รับโควตาน้อยมาก ในขณะที่เด็กต่างจังหวัด โควตามหาวิทยาลัยในภูมิภาค	- กำหนดคุณสมบัติของเด็ก โควตาให้ชัดเจนและหลากหลายมากขึ้น เช่น โควตาศิษย์เก่า โควตาเด็กเรียนดี โควตาเด็กด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ เป็นต้น เพื่อป้องกันเด็กที่ไม่มีคุณสมบัติดังกล่าวมาสมัครเข้าไปเพื่อแข่งชิงกับเด็กที่ได้รับโควตา - จัดโครงการพิเศษที่ให้โอกาสกับเด็ก เด็กที่ด้อยโอกาส เช่น เด็กยากจน เด็กพิการ และเด็กพิเศษ ได้เข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษา
2. ปัญหาการละสิทธิของนักเรียน เนื่องจากนักเรียน	- ขอให้ ก.พ. และสถาบันอุดมศึกษาที่รับโดยวิธีโควตาส่งรายชื่อ

ปัญหาการสอบร่วม	แนวทางการปรับปรุงแก้ไข
<p>คนเดียวสามารถสอบโควตาได้หลายแห่ง เป็นความสูญเปล่าทางการศึกษา และทำให้ผู้อื่นเสียโอกาส</p>	<p>เด็กที่สอบชิงทุนและเด็กที่ได้โควตาให้ทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้พิจารณาเกรดรายสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องที่เด็กสมัคร เป็นหลัก เช่น ถ้าเลือกเรียนสถาปัตย์ เรียนภาษาศาสตร์ มีรายวิชาอะไรบ้าง โดยไม่ต้องพิจารณาที่ GPA ว่าจะต้องได้ 3 ขึ้นไป เป็นต้น

ภาคผนวก 2

โครงการสัมมนาทางวิชาการ
เรื่อง ปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา :
โควตาหรือการสอบร่วม

วันพฤหัสบดีที่ 15 มิถุนายน 2543

ณ ห้องปรีณซ์บอลรูม 3 ชั้น 11 โรงแรมปรีณซ์พาเลซกรุงเทพมหานคร

หลักการและเหตุผล

อุดมศึกษาเป็นกลไกหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจากอุดมศึกษามีหน้าที่ผลิตกำลังคนระดับกลางและระดับสูง เป็นศูนย์รวมของวิทยาการและผู้เชี่ยวชาญหลากหลายแขนง รวมทั้งเป็นแหล่งสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ อุดมศึกษาจึงนอกจากเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศตามนโยบายและแรงผลักดันทางเศรษฐกิจและสังคมแล้ว อุดมศึกษา ยังเป็นกลไกที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (change agent) ไปสู่ทิศทางการที่พึงปรารถนา

ในท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและการแข่งขันที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น หลายประเทศทั่วโลกได้ตระหนักถึงความสำคัญและบทบาทของอุดมศึกษา ต่างมุ่งแสวงหากลยุทธ์และแนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษา เพื่อให้สามารถเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาประเทศให้ก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมั่นคง

สำหรับประเทศไทย การประกาศใช้ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 นับว่าส่งผลให้ต้องมีการปฏิรูปอุดมศึกษาไทยหลายประการ ที่สำคัญประการหนึ่งคือการกำหนดให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรร โอกาสการเข้าศึกษาต่อ (มาตรา 26) ซึ่งเมื่อพิจารณาสถานภาพในปัจจุบัน พบว่าการจัดอุดมศึกษาของไทยยังไม่สามารถให้บริการได้อย่างกว้างขวางทั่วถึงและเป็นธรรม ก่อให้เกิดปัญหาด้านความเสมอภาคและการกระจายโอกาสทางการศึกษา โดยเฉพาะแก่กลุ่มประชากรผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม และประชากรในชนบท จาก การประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ผ่านมา พบว่าผู้ที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ยังคงมาจากครอบครัวข้าราชการและนักธุรกิจที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี และมีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ในอนาคตอันใกล้สถาบันอุดมศึกษาไทยจะต้องเผชิญกับแรงกดดันเพื่อต้องการเข้าศึกษาต่อที่จะมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น จากนโยบายขยายการศึกษาพื้นฐาน 12 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 และพ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 อันจะมีผลให้ผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานนโยบายและวางแผนการศึกษาของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้มีการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของการรับนักศึกษาระดับ

อุดมศึกษา ระหว่างวิธีการให้โควตาและการสอบคัดเลือกและจัดให้มีการสัมมนาทางวิชาการในครั้งนี้นี้ขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อนำเสนอผลการศึกษาวิจัย ระดมความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับสภาพและปัญหา การรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน
2. เพื่อแสวงหารูปแบบและวิธีการรับนักศึกษาระดับ อุดมศึกษาที่จะก่อให้เกิดความเสมอภาคและกระจายโอกาส อย่างเป็นธรรม

วิธีการดำเนินงาน

1. การบรรยายพิเศษ เรื่อง แนวทางการรับนักศึกษาเข้า ศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในอนาคต
2. การนำเสนอผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบ สัมฤทธิ์ผลของการรับนักศึกษาด้วยวิธีการให้โควตาและการสอบ คัดเลือก
3. การวิจารณ์ผลการวิจัยและให้ข้อคิดเห็น
4. การอภิปรายทั่วไป

วัน เวลา สถานที่

วันพฤหัสบดีที่ 15 มิถุนายน 2543 เวลา 08.30 - 15.30 น.
ณ ห้องปรีณัฐบอลรูม 3 ชั้น 11 โรงแรมปรีณัฐพาเลซ กรุงเทพมหานคร

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ผู้บริหารระดับสูง
คณาจารย์ ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง นิสิต นักศึกษา สื่อมวลชน และ

ประชาชนที่สนใจ รวมทั้งที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารและข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานโครงการปฏิรูปอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

จากการสัมมนาในครั้งนี้ จะนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางในการปฏิรูปวิธีการรับนักเรียนระดับอุดมศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความเสมอภาคและกระจายโอกาสต่อไป

กำหนดการสัมมนาทางวิชาการ
เรื่อง ปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา :
โควตาหรือการสอบร่วม

วันพฤหัสบดีที่ 15 มิถุนายน 2543

ณ ห้องปรีณซ์บอลรูม 3 ชั้น 11 โรงแรมปรีณซ์พาเลซ กรุงเทพมหานคร

08.30 - 09.00 น. ลงทะเบียน

09.00 - 09.30 น. เปิดการสัมมนา และบรรยายพิเศษ เรื่อง
การปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษาระดับอุดม
ศึกษา

โดย ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอ้าน

ประธานคณะกรรมการบริหาร สำนักงานปฏิรูป
การศึกษา

09.30 - 10.00 น. นำเสนอผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบ
สัมฤทธิ์ผลของการรับนักศึกษาระดับอุดม-
ศึกษา ระหว่างวิธีการให้โควตาและการ
สอบคัดเลือก

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ไทย ทิพย์สุวรรณกุล

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีสุรนารี

10.00 -10.15 น. รับประทานอาหารว่าง

10.15 - 12.00 น. การอภิปราย เรื่อง **วิธีการรับนักศึกษาในระดับ**

อุดมศึกษา : โควตาหรือการสอบร่วม

โดย ดร.สุวัฒน์ เงินฉ่ำ

อธิบดีกรมสามัญศึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย

นายสุชาติ เมืองแก้ว

ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนทบวงมหาวิทยาลัย

พันโทแพทย์หญิงกมลพรรณ ชิวพันธุ์ศรี

ผู้อำนวยการศูนย์บริการสาธารณสุข 10

ผู้ดำเนินการอภิปราย :

ดร.วิเชียร เกตุสิงห์

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

12.00 - 13.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

13.00 - 15.00 น. แบ่งกลุ่มอภิปราย

15.00 - 15.15 น. รับประทานอาหารว่าง

15.15 - 15.30 น. สรุปผลและปิดการสัมมนา

โดย ดร.รุ่ง แก้วแดง

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ภาคผนวก 3

รายนามผู้เข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ
เรื่อง ปฏิรูปวิธีการรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา :
โควตาหรือการสอบร่วม

วันพฤหัสบดีที่ 15 มิถุนายน 2543

ณ ห้องปรีณซ์บอลรูม 3 ชั้น 11 โรงแรมปรีณซ์พาเลซ กรุงเทพมหานคร

ผู้ทรงคุณวุฒิ/วิทยากร/ผู้อภิปราย

1. ดร.วิชัย ตันศิริ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
2. ดร.พนม พงษ์ไพบูลย์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
3. ศ.ดร.วิจิตร ศรีสอาน อธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
4. ศ.ดร.เกษม สุวรรณกุล นายกสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา นายกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
6. ศ.ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ รองอธิการบดีด้านวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. นายสุชาติ เมืองแก้ว ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนทบวงมหาวิทยาลัย
8. ดร.ประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์ รองอธิบดีกรมสามัญศึกษา
9. พันโทแพทย์หญิงกมลพรรณ ชีวพันธุ์ศรี ผู้อำนวยการศูนย์บริการสาธารณสุข 10
10. ดร.ไทย ทิพย์สุวรรณกุล รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ทบวงมหาวิทยาลัย/มหาวิทยาลัย

11. นางวราภรณ์ สีหนาท ผู้อำนวยการสำนักทดสอบกลาง
12. นายชวณสิทธิ์ สุชาติ สำนักทดสอบกลาง
13. นายสมศักดิ์ ตันติแพทยางกูร สำนักนโยบายและแผนอุดมฯ
14. นายจีรศักดิ์ นพคุณ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
15. รศ.ดร.พรชูลี อาชวอำรุง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
16. นายบพิตร จารุพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและ
วัดผล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
17. นางศรีสุรางค์ จันทรมบัติ สำนักทะเบียนและวัดผล
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
18. น.ส.เบญจวรรณ เนาวประดิษฐ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
19. น.ส.จุฑาพร เจริญรัตน์เจริญพร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
20. นางสาวฝน บุญญานุสาสน์ ผู้อำนวยการกองบริการ
การศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล
21. นางอาภรณ์ ไกรเดช ผู้อำนวยการกองกิจการ
นักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล
22. นายชาติชาย ร่มสนธิ์ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยศิลปากร
23. ผศ.ดร.ภาณุวัฒน์ สุริยฉัตร ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าธนบุรี
24. นางทิพวรรณ รัตนวงศ์ ผู้อำนวยการกองบริการ
การศึกษา สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ

25. ผศ.ดร.สุชีพ สุขสุแพทย์	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
ลาดกระบัง
26. รศ.พีรศักดิ์ ศรีฤาชา	เลขานุการฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
27. รศ.ศักดิ์ชัย นิรัญทวี	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
28. รศ.ดร.วิรัช วรรณรัตน์	ผู้อำนวยการสำนักทดสอบฯ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
29. ผศ.อมรรัตน์ ภิญาญอนันตพงษ์	นักศึกษาปริญญาเอก
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
30. อาจารย์พรรณอร อุฑาภาพ	นักศึกษาปริญญาเอก
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
31. น.ส.อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์
32. นายผดุงยศ ดวงมาลา	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
33. นายสุรเดช จารุชนเศรษฐ์	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
34. ผศ.พิสุทธิ์ เนียมทรัพย์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
35. นายพิธิกร มีพจนา	มหาวิทยาลัยบูรพา
36. นายประดิษฐ์ มีสุข	รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยทักษิณ
37. นายโชติ จิตรังษี	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
38. นายไพฑูรย์ สุขศรีงาม	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

39. ดร.สุพิศ ฤทธิแก้ว ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
40. รศ.ดร.สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
41. อาจารย์ชัชวาล หังสพฤกษ์ ผู้อำนวยการฝ่ายรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
42. อาจารย์นรเศรษฐ์ เจียมวิโรจน์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
43. นายสุเทพ จันดาวัน ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกริก
44. ม.ล.สรสิริ วรวรรณ เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาบุคลากร มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
45. น.ส.อารีรัตน์ ตราวิศมีทอง หัวหน้ากองทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
46. อาจารย์ขวัญใจ จินดานุรักษ์ ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
47. อาจารย์วรรณมา แสงน้อย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
48. น.ส.กอบพร พันธุ์ต่วน ฝ่ายรับเข้าศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
49. นางแววสุดา อิงคามระธร ฝ่ายโรงเรียนสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
50. ดร.อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัย หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
51. ดร.สุบเดศ วามสิงห์ ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยสยาม
52. นายบุญส่ง หาญพานิช มหาวิทยาลัยสยาม
53. นายวินัย รัตนคช ผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์

54. อาจารย์นิภา ทศพะรินทร์	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
มหาวิทยาลัยพายัพ
55. นายกฤษฎา ตันเปาว์	ผู้ช่วยอธิการบดี
มหาวิทยาลัยนวัตกรรม
56. นางจูลี มีระเสน	ผู้อำนวยการสำนักบริการ
การศึกษา มหาวิทยาลัย
อีสเทิร์นเอเซีย
57. น.ส.สงวนพงศ์ ชวนชม	รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
58. ผศ.จำลอง ชูโต	ผู้ช่วยอธิการบดี
วิทยาลัยคริสเตียน
59. นางทัศนีย์ วิเชียรเจริญ	ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยวางแผน
และพัฒนา วิทยาลัยรัชต์ภาคย์
60. น.ส.วิภาดา บรรจงศิลป์	วิทยาลัยรัชต์ภาคย์
61. นางอรุณี สำเภาทอง	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
วิทยาลัยดุสิตธานี
62. ดร.สุพรชัย ศิริโหวาร	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
วิทยาลัยโยนก
63. น.ส.กวรรณิการ์ ฤกษ์นิมิตร	รองอธิการ วิทยาลัยสันตพล
64. อาจารย์เมธาวี คงสวัสดิ์	วิทยาลัยศรีโสภณ
65. อาจารย์ปัญญาพร อัครแสงรัตน์	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
วิทยาลัยรัตนบัณฑิต
66. นายประไพ ปรายเนตร	วิทยาลัยมิชชั่น
67. นายสุบิน พุทโสม	วิทยาลัยมิชชั่น
68. นายเกรียงไกร ฤทธิไตรภพ	วิทยาลัยมิชชั่น

69. นายดำรง สัตยวากย์สกุล	วิทยาลัยมิชชัน
70. น.ส.สมพร บุญรำพัน	วิทยาลัยมิชชัน
71. ดร.สุวรรณา อุนส์นติ	วิทยาเซนต์หลุยส์
72. น.ส.สุกัญญา โกวศัลย์ดิถก	วิทยาเซนต์หลุยส์
73. นายประวิทย์ ชุมสวัสดิ์	ผู้อำนวยการสำนักทะเบียน
และประเมินผล วิทยาลัย
เทคโนโลยีธนบุรี

กระทรวงศึกษาธิการ

74. นายพยุงค์ศักดิ์ จันทรสุนทร	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
75. นายจรูญ ชูลาก	อธิบดีกรมอาชีวศึกษา
76. นางอารีรัตน์ วัฒนสิน	รองอธิบดีกรมวิชาการ
77. ดร.บุญชู ชลัษเฐียร	นักวิชาการศึกษา 8
กรมวิชาการ
78. น.ส.ทัศนีย์ แสนพลพัฒน์	กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา
79. นายพงศธร พนมสิงห์	กรมสามัญศึกษา
80. นางอัจฉราลักษณ์ วิเศษ	สำนักงานพัฒนาวิทยาลัยและ
โรงเรียนกีฬา กรมพลศึกษา
81. น.ส.วนิดา ศรีเมืองใต้	กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
กรมการศึกษานอกโรงเรียน
82. นายธงชัย รักปทุม	อธิการบดี สถาบันบัณฑิต
พัฒนศิลป์ กรมศิลปากร
83. นางนลินี ไกรคุณาศัย	สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน
84. น.ส.ปริมพร สุดเนตร	สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ

สถาบันราชภัฏ

85. ผศ.ดวงฤดี โอบษฐ์จันทิก	สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
86. ผศ.ดร.ณัฐฐารมณีน จุฑาทภัทร	รองอธิการบดี สถาบันราชภัฏ
สวนดุสิต
87. นางเก็จวลี นภารักษาวงศ์	สถาบันราชภัฏธนบุรี
88. นายภิเชก จันทรไเอี่ยม	สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
วิทยาสงครณ
89. ผศ.สุชาติ ผุดผ่อง	สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี
90. นายวิโรจน์ อิมเอิบ	สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี
91. รศ.ประวิตร ชูศิลป์	อธิการบดี
สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม
92. ผศ.รัตนา รักการ	อธิการบดี
สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร
93. รศ.สุพล วุฒิเสน	อธิการบดี
สถาบันราชภัฏราชนครินทร์
94. ผศ.ดร.รสนิน พิมลยรรยงค์	รองอธิการบดีสถาบันราชภัฏ
นครราชสีมา
95. นายจรูญ ถาวรจักร	อธิการบดี สถาบันราชภัฏ
อุดรธานี
96. ผศ.ประชุม ผงผ่าน	สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี
97. นายวิโรจน์ ปิยวัชรพันธุ์	อธิการบดี สถาบันราชภัฏยะลา
98. รศ.วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์	รองอธิการบดีสถาบันราชภัฏ
เพชรบูรณ์
99. พ.อ.กฤษดา ผ่องพิทยา	สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์
100. ผศ.กวี กิตติวรเชษฐ	รองอธิการบดี สถาบันราชภัฏ
เชียงใหม่

101. ผศ.บุปผา แสงวงผล	รองอธิการบดีสถาบันราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา
102. ผศ.มานิตา ศรีสาคร	รองอธิการบดีสถาบันราชภัฏ
เทพสตรี

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

103. นายดุษฎี คำปัญญา	ผู้อำนวยการกองวิทยาเขต
104. นายสุรพงษ์ เอมอุดม	ผู้อำนวยการสำนักบริการ
ทางวิชาการและทดสอบ
105. นายอนันต์ เตียวต้อย	กองแผนงาน
106. น.ส.วลัย โสมานันท์	ผู้อำนวยการฯ
วิทยาเขตพัฒนศึกษาพระนคร
107. ผศ.อุ๋นใจ ลิ้มตระกูล	ผู้อำนวยการฯ
วิทยาเขตบพิตรพิมุข
108. น.ส.นพภา ชัยวัฒน์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฯ
วิทยาเขตบพิตรพิมุข
109. นายอภิชาติ คามภิรภาพพันธ์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฯ
วิทยาเขตกรุงเทพฯ
110. นายทวีชัย เหลี่ยมศิริวัฒนา	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฯ
วิทยาเขตกรุงเทพฯ
111. นายอุดม สุธาคำ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฯ
วิทยาเขตภาคพายัพ
112. นางรุ่งสรวรรค์ วรรณสุทธิ	วิทยาเขตปทุมธานี
113. นายยุทธนา หริรัक्षाพิทักษ์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฯ
วิทยาเขตนนทบุรี
114. ดร.วีประภา สิทธิธลภ	วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โรงเรียนของรัฐ (กทม)

115. น.ส.ชุตติมา พงศ์วรินทร์	โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
116. น.ส.นิมนวดี ภูมิถาวร	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
117. นายณรงค์ คงกิจ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
118. อาจารย์ผ่องจิตร์ เนตรจิตร	โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
119. อาจารย์บุญประกอบ จิตมหาวงษ์	โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนนทบุรี
120. น.ส.เสาวภา เขาวินชลากร	โรงเรียนสตรีวิทยา
121. นางสุคนธ์ สินธพานนท์	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)
122. นางวรรณดี ศรีสัตย์วาจา	โรงเรียนเทพศิลา
123. นายชกาจ คงธรรม	ผู้อำนวยการโรงเรียนแจ่งร้อนวิทยา
124. นายนเรศวร์ พัฒนพันธ์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนแจ่งร้อนวิทยา
125. นายเกียรติ ป้านสกุล	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราชบพิธ
126. น.ส.สุกัญญา สันติพัฒน์ชัย	ผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิตมัธยม
127. นางแสงเดือน ประพันธ์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิตมัธยม
128. นางอุไร วงศ์พรหมชัย	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสังเวช
129. นางบุญศรี ศศิภัทรกุล	โรงเรียนวัดนวลนรดิศ
130. นายประวิทย์ พฤทธิกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม

131. นางวัลภา ทองวัฒนาพร	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
สารวิทยา
132. นางละเอียด วีระกุล	โรงเรียนศึกษานารี
133. นายมรกต ปานทับทิม	โรงเรียนหอวัง
134. นายสมยศ โกศลวัฒน์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
ราชประชาสมาสัยฯ
135. นางคณินิจ ละม้ายอินทร์	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
พัฒนาการ
136. นางสุวดี พฤษะวัน	โรงเรียนสาयน้ำผึ้ง
137. นายจตุรงค์ ดิสปัญญา	โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
138. นายสมพงษ์ ตรีเทพา	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
บางบัวทอง
139. อาจารย์อารีรัตน์ กุลประดิษฐ์	โรงเรียนเบญจมราชาลัย
140. นางจุฑามาศ เต็มสงสัย	โรงเรียนเทพศิรินทร์
141. นางกรรณา จันทรวีภาค	โรงเรียนเทพศิรินทร์
142. นางประไพร์ คำพริกไทย	โรงเรียนวัดนายโรง

โรงเรียนของรัฐ (ต่างจังหวัด)

143. นายชวลิต ตันชเศรณีวัฒน์	ผู้อำนวยการโรงเรียน
ราชสีมาวิทยาลัย
144. นายธรา จาตุประยูร	ผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคี
วิทยาคม
145. นายสัญญา ณ พิบูลย์	ผู้อำนวยการโรงเรียนมหา
วชิราวุธ สงขลา
146. น.ส.พรจันทร์ โทมณี	โรงเรียนมหาวชิราวุธ สงขลา
147. นายถาวร สถาวรโตม	โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย
148. นายอัธยาศัย โฮมวงศ์	ผู้อำนวยการโรงเรียน
หนองคายวิทยาคาร

149. นายรัก ธนศักดิ์สถิตย์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
บ้านหมอพัฒนานาญกุล

โรงเรียนเอกชน

150. ภราวาสสุรสิทธิ์ สุขชัย ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญ
151. นายกิติสิน จ่างตระกูล โรงเรียนอัสสัมชัญ
152. อาจารย์พิชิต เทพประวัตติ โรงเรียนนวมวิทย์
153. อาจารย์อลงกต โกมลเกษรภัทร์ โรงเรียนนวมวิทย์
154. น.ส.กาญจน์ ภาคสุวรรณ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน
วิทยาลัย
155. นางกรรณิการ์ เจนพิงพร โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน
วิทยาลัย
156. นางวราภรณ์ ทรัพย์สมบุญ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน
วิทยาลัย
157. อาจารย์กนิษฐา คุ่มวนิชย์ โรงเรียนราชินีบน
158. อาจารย์นุชนารถ วัฒนภักดี โรงเรียนราชินีบน
159. นางเพียว ผลพฤกษ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน
อัมพรไพศาล
160. นางสุรีย์ สหวัฒน์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนอำนวยการศิลป์
161. นายปณวัชร แสงอรุณ โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์
162. นางสุนทรา แสงศิลป์ โรงเรียนอำนวยการศิลป์

หน่วยงานอื่นๆ

163. นายบุญปลุก ชายเกตุ รองเลขาธิการ ก.พ.
164. พลโทจากรุภัทร เรืองสุวรรณ ผู้บัญชาการ สถาบันวิชาการ
ทหารบกชั้นสูง
165. ดร.ผดุงชาติ สุวรรณวงศ์ ผู้อำนวยการศูนย์ SEAMEO
RIHED

166. นายเดชา ดีผดุง	สำนักงานประมาณ
167. นางสาวรสลิน เจียมเจริญ	สำนักงานประมาณ
168. นางสุพรรณ กาญจนเจตน์	สถาบันพระบรมราชชนก
169. น.ส.พียดา สุกังวาล	สถาบันพระบรมราชชนก

สโมสร / องค์การนักศึกษา / สมาคมศิษย์เก่า

สโมสร/องค์การนักศึกษา

170. นายประสาน สุธรรมชัย	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
171. นายระพี ดวงประเสริฐ	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
172. นายอาณัติ จันทรเต็มดวง	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
173. นายวิชัย จันทรร	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
174. น.ส.ดวงกมล สีมั่นตะ	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
175. นายประสิทธิ์ชัย หนูนวล	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
176. นายนิโรจน์ สินธรวงศ์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้

สมาคมศิษย์เก่า

177. น.ส.เนาวรัตน์ กิ่งเม่ง	นายกสมาคมมหาวิทยาลัยรังสิต
178. นายสุขุม ฉัตรอารีกุล	นายกสมาคมมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

สมาคมผู้ประกอบการและครู

179. อาจารย์สมหมาย วัฒนาศรี	นายกสมาคมฯโรงเรียน
สวนกุหลาบวิทยาลัย
180. นายชุมพล พรประภา	นายกสมาคมฯโรงเรียนอัสสัมชัญ
181. นางกนกวรรณ จันทรเรือง	โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
182. นางเพียงเพ็ญ จิระชัย	โรงเรียนสายปัญญา
183. นายทรงศักดิ์ ศักดิ์ศรี	โรงเรียนอัสสัมชัญ

เครือข่ายพ่อแม่

184. นางวิลาวรรณ ศีริงามเพ็ญ	ผู้ปกครอง
185. นางสุนารีน กীরติธนาภรณ์	ผู้ปกครอง
186. น.ส.ณัชชา เจริมจิตรผ่อง	ผู้ปกครอง
187. นางนงพวรรณ ยศสมศักดิ์	ผู้ปกครอง
188. นางสาวสิริกกร มณีรัตน์	ผู้ปกครอง
189. นางสาวจันทร์ทิมา จิระมงคลรัตน์	ผู้ปกครอง
190. นายสุชาติ เดชะรินทร์	ผู้ปกครอง
191. นางกนกวรรณ จันทร์เรือง	ผู้ปกครอง
192. นางศรียรัตน์ พสวงศ์	ผู้ปกครอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

193. ดร.วิเชียร เกตุสิงห์	รองเลขาธิการฯ
194. ดร.สมาน ชาติยานนท์	ที่ปรึกษากลุ่มงานประเมินผล
การเรียนรู้
195. ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา	ที่ปรึกษาฯ
196. นางศรีน้อย โปวาทอง	ที่ปรึกษาฯ
197. นายธรรมนุญ วิสัยจร	ที่ปรึกษาฯ
198. นายสำเร็จ ประเสริฐสุข	ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ
ทางการศึกษา
199. นางสมศรี กิจชนะพานิช	ผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติ
เพื่อปฏิรูปการเรียนรู้
200. นางสุรางค์ โพธิ์พฤษาวงศ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานรายงาน
การศึกษา
201. นางสุทธศรี วงษ์สมาน	ผู้อำนวยการสำนักงาน
โครงการปฏิรูปอุดมศึกษา

202. นางประดับ ศุภกิจ สำนักงานโครงการปฏิรูป
อุดมศึกษา
203. นางสาวศศิธร เล็กสุขศรี สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูป
การเรียนรู้
204. นางสาวบุญเทียม ศิริปัญญา สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูป
การเรียนรู้
205. นางทิพย์อนงค์ เลื่อนพุกวัฒน์ สถาบันแห่งชาติว่าด้วย
ภูมิปัญญาไทย
206. นางเรืองรัตน์ วงศ์ปราโมทย์ สำนักงานโครงการปฏิรูป
อุดมศึกษา
207. นายอุคเรนทร์ สุขนวล กลุ่มงานปฏิรูปการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน
208. นายวีระ พลอยครบุรี สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูป
การเรียนรู้
209. นางสาววาสนา อธิรัตน์ปัญญา กลุ่มงานประเมินผลการเรียนรู้
210. นางพรพิมล เมธีรานันท์ สำนักงานโครงการปฏิรูป
อุดมศึกษา
211. นายอรรถพงษ์ สุขสมนิตย์ สำนักงานโครงการปฏิรูป
อุดมศึกษา
212. นางสาววัลลภัตม์ ศรีทองสุข ศูนย์ประชาสัมพันธ์การศึกษา
แห่งชาติ
213. นางสาวรุ่งตะวัน หอเจริญ กลุ่มงานประเมินผลการเรียนรู้
214. นางจวีร์ภรณ์ จันทรฆาฏ ศูนย์เครือข่ายการศึกษาไทย
215. นายจำรัสพร สังฆะทรัพย์ ฝ่ายอาคารสถานที่
216. นายอุดมพร สังฆะทรัพย์ สำนักงานโครงการปฏิรูป
อุดมศึกษา

สื่อมวลชน/ผู้สังเกตการณ์

217. นางสาวปิยทิพย์ ทิพย์น้อย	สถานีโทรทัศน์ช่อง 7
218. นายวิวัฒน์ รักแตงาม	สถานีโทรทัศน์ช่อง 9
219. นางสาวศันสนีย์ นาครังสรรค์	ศูนย์ข่าวแปซิฟิก
220. นางสาวปวีญา แสงคำพันธ์	หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ
221. นางสาวกมลทิพย์ ใบเงิน	หนังสือพิมพ์ The Nation
222. นางสาวรัชดา ธณภาค	หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ
223. นางสาวรมณ รวยกสน	หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ
224. นางสาวชติยา มหาสินธ์	หนังสือพิมพ์มติชน
225. นายธรรมรัช กิจฉลอง	หนังสือพิมพ์สยามรัฐ
226. นางสาวเนาวรัตน์ วิเชียรรัตน์	หนังสือเดลินิวส์
227. นางสาวอารีย์ เนตรเปา	หนังสือแนวหน้า
228. นางสาวรัตนา เตชะเสาวภาคย์	หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
229. นางสาวสิริกกุล บุญนาค	หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์
230. นายสุเมธ สมดวน	หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์
231. นางสาวดวงกมล อูรภานันท์	หนังสือพิมพ์สมัครดวน
232. นางปรียาฉัตร รังสิธนานนท์	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา
233. นายไผท สิทธิสุนทร	มูลนิธิสดศรี - สฤษวงค์
234. นางสาวจุฬารัตน์ สุภาชาติ	การศึกษา 2000

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อย

กลุ่มที่ 1 จำนวน 54 คน

1. นายสุรชาติ เมืองแก้ว	(ประธานกลุ่ม)ทบวงมหาวิทยาลัย
2. นายณรงค์ คงกิจ	(เลขานุการกลุ่ม)
โรงเรียนสวนกุหลาบ
3. นางศรีสุรางค์ จันทรมบัติ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

4. นางทิพวรรณ รัตนวงศ์	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ
5. น.ส.อัฉรา วงศ์พัฒนามงคล	สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์
6. นายประดิษฐ์ มีสุข	มหาวิทยาลัยทักษิณ
7. อาจารย์ขวัญใจ จินดานุรักษ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
มหานคร
8. นางจรี มีระเสน	มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
9. น.ส.กอบพร พันธุ์ถ้วน	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
10. นางแววสุดา อิงคามระธร	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
11. อาจารย์นรเศรษฐ์ เจียมวิโรจน์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
12. อาจารย์นิภา ทศพะรินทร์	มหาวิทยาลัยพายัพ
13. ผศ.พิสุทธิ์ เนียมทรัพย์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
14. น.ส.ดวงกมล สีมันตะ	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
15. นายวิชัย จันทรร	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
16. ดร.สุพิศ ฤทธิแก้ว	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
17. นายประสิทธิ์ชัย หนูนวน	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
18. ผศ.จำลอง ชูโต	วิทยาลัยคริสเตียน
19. นายประวิทย์ ชุมสวัสดิ์	วิทยาลัยเทคโนโลยีธนบุรี
20. นายอนันต์ เตียวต้อย	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
21. นายยุทธนา หริรักษาพิทักษ์	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
22. นายดุษฎี คำปัญญา	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
23. นายสุรพงษ์ เอมอุดม	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
24. รัชประภา สิทธิธม	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
25. นายอภิชาติ คามภีรภาพพันธ์	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
ว.เทคนิคกรุงเทพ
26. นายทวีชัย เหลี่ยมศิริวัฒนา	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
ว.เทคนิคกรุงเทพ

27. นางสาวปริมพร สุดเนตร	สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ
28. รศ.วิชัย ประสิทธิ์วุฒิวณิช	สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์
29. ผศ.มานิตา ศรีสาคร	สถาบันราชภัฏเทพสตรี
30. นางสาวพียดา สุดกังวาล	สถาบันพระบรมราชชนก
31. นางสุพรรณ กาญจนเจตน์	สถาบันพระบรมราชชนก
32. อาจารย์อารีรัตน์ กุลประดิษฐ์	โรงเรียนเบญจมราชาลัย
33. นางสุคนธ์ สิ้นพานนท์	โรงเรียนบดินทร์เดชา
(สิงห์ สิงหเสนีย์)
34. นางอุไร วงศ์พรหมชัย	โรงเรียนวัดสังเวช
35. นางวัลลภา ทองวัฒนาพร	โรงเรียนสารวิทยา
36. นายนพกานต์ คำอ้าย	โรงเรียนสารวิทยา
37. นางสาวเสาวคนธ์ เกิดชุมทอง	โรงเรียนสารวิทยา
38. นายนเรศวร พัฒน์พันธุ์	โรงเรียนแจ่งร้อนวิทยา
39. นายสมยศ โกศลวัฒน์	โรงเรียนราชประชาสมาสัย
ฝ่ายมัธยมฯ
40. นางสาวผ่องจิต เถวรจิตร	โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
41. นางสาวพรจันทร์ โทมณี	โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา
42. นายชวลิต ตันทศธรณีวัฒน์	โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
43. อาจารย์นุชนารถ วัฒนภักดี	โรงเรียนราชินีบน
44. นางกรรณิการ์ เจนพึงพร	โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน
วิทยาลัย
45. นายปุ่นวัชร แสงอรุณ	โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์
46. นายสุรสิทธิ์ สุขชัย	โรงเรียนอัสสัมชัญ
47. น.ส.ทัศนีย์ แสนพลพัฒน์	กรมสามัญศึกษา
48. นางอัจฉราลักษณ์ วิเศษ	กรมพลศึกษา

49. นางปรีชญัตร์ รั้งสินานนท์	มูลนิธิความหวังของชาวไทย
50. นางนัยนา พรหมมา	BK CENTER (สระบุรี)
51. นายณรงค์ชัย คงสวัสดิ์วรกุล	ผู้ประกอบการ
52. นายสัญญา ฤ พิบูลย์	สมาคมศิษย์เก่า
มหาวิทยาลัยทักษิณ
53. นายเรืองรัตน์ วงศ์ปราโมทย์	สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ
54. นายอรรถพงษ์ สุขสมนิตย์	สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ

กลุ่มที่ 2 จำนวน 23 คน

1. นางสมหมาย วัฒนาศิริ	(ประธานกลุ่ม)
นายกสมาคมผู้ประกอบการและครู
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
2. น.ส.เบญจวรรณ เนาวประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. นางสาวอุมาพร เจนรัตน์เจริญพร	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4. นายผดุงยศ ดวงมาลา	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
5. น.ส.อารีรัตน์ ตรวาศมีทอง	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
6. นางอรุณี สำเภาทอง	วิทยาลัยดุสิตธานี
7. นายกฤษฎา ต้นเปาว์	วิทยาลัยนิวัฒนา
8. อาจารย์ปัญญาพร อัสวแสงรัตน์	วิทยาลัยรัตนบัณฑิต
9. ผศ.นุปผา แสงวงผล	สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
10. นายภิเชก จันท์เอี่ยม	สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยสงครณ
11. น.ส.เสาวภา เขาวนซ์ลากร	โรงเรียนสตรีวิทยา
12. นางบุญศรี ศศิภัทรกุล	โรงเรียนวัดนวลนรดิศ
13. นางละอียด วีระกุล	โรงเรียนศึกษานารี

14. นายจตุรงค์ ดิสปัญญา	โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
15. นางประไพร์ คำพริกไทย	โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง
16. นางบุญประกอบ จิตตา	โรงเรียนสวนกุหลาบ นนทบุรี
17. นายถาวร สถาวรโคม	โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย
18. นายทรงศักดิ์ ศักดิ์ศรี	โรงเรียนอัสสัมชัญกรุงเทพ
19. น.ส.วนิดา ศรีเมืองใต้	กรมการศึกษานอกโรงเรียน
20. นางวราภรณ์ ทรัพย์สมบูรณ์	กระทรวงสาธารณสุข
21. นางวิลาวรรณ ศิริงามเพ็ญ	กรมเจ้าท่า
22. นายสุชาติ เดชะรินทร์	ผู้ปกครอง
23. นางทิพย์อนงค์ เลื่อนพุกวัฒน์	สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ

กลุ่มที่ 3 จำนวน 26 คน

1. นายชัชวาล หังสพฤกษ์	(ประธานกลุ่ม)
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
2. นางสาวสุจิตรา แดงอินทวัฒน์ (เลขานุการ)	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
3. นางวรรณภา แสงน้อย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
4. นายสุรเดช จารุธนเศรษฐ์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
5. นายไพฑูรย์ สุขศรีงาม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
6. นายนิโรจน์ สินธรรงค์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
7. นางวราภรณ์ สีหนาท	ทบวงมหาวิทยาลัย
8. นางสาวดวงฤดี โอดจันทิก	สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
9. นางสาวชุตินา พงศ์วรินทร์	โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
10. นางวรรณดี ศรีสัตย์วาจา	โรงเรียนวัดเทพศิลา
11. นายเกียรติ ป้านสกุล	โรงเรียนวัดราชบพิศ

12. นางสาวดี พุกชะวัน	โรงเรียนสายน้ำผึ้ง
13. นายอัธยาชัย โสมวงศ์	โรงเรียนหนองคายวิทยาคาร
14. นายรัก ธนสัตย์สถิตย์	โรงเรียนบ้านหมอพัฒนานาฏกุล
15. นายกิติศิลป์ จำงตระกุล	โรงเรียนอัสสัมชัญกรุงเทพ
16. นางสาวกาญจน์ ภาคสุวรรณ	โรงเรียนเทพศิรินทร์
วิทยาลัย
17. อาจารย์กนิษฐา คุ่มวนิชย์	โรงเรียนราชินีบน
18. นางสาวรีย์ สหวัฒน์	โรงเรียนอำนวยการศิลป์
19. นายประสาน สุธรรมชัย	สโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัย
กรุงเทพ
20. นายรพี ทองประเสริฐ	สโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัย
กรุงเทพ
21. พญ.กมลพรรณ ชีวพันธุ์ศรี	ผู้ปกครอง
22. นางสุนาริน กิริติธนาภรณ์	ผู้ปกครอง
23. นพ.วิเชาว์ กอจรัญจิตต์	ผู้ปกครอง
24. ดร.วิเชียร เกตุสิงห์	สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ
25. นางสุทธศรี วงษ์สมาน	สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ
26. นางพรพิมล เมธีรานันท์	สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	ดร.รุ่ง แก้วแดง เลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ
คณะผู้จัดสัมมนาทางวิชาการ	นางสุทธศรี วงษ์สมาน นางประดับ ศุภกิจ นางเรืองรัตน์ วงศ์ปราโมทย์ นางพรพิมล เมธีรานันท์ นายอรรถพงศ์ สุขสมนิตย์ นายอุดมพร สังฆะทรัพย์
ผู้สรุปและเรียบเรียงรายงาน	นางพรพิมล เมธีรานันท์
ผู้พิจารณารายงาน	นางสุทธศรี วงษ์สมาน
ผู้ประสานงาน	นางพรพิมล เมธีรานันท์
จัดพิมพ์เผยแพร่โดย	สำนักงานโครงการปฏิรูปอุดม ศึกษา (สปอ.) สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ
ปีที่พิมพ์	ธันวาคม 2543